

DARBININKAS

LI NR. 27. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WED., BALANDŽIO - APRIL 13, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Kardinolas Spellmanas balandžio 11 pasitiko kardinolą Beraną, Prahos arkivyskupą.

Ar LBJ leis riedėti pakalnėn, ar pavartos stabdžius?

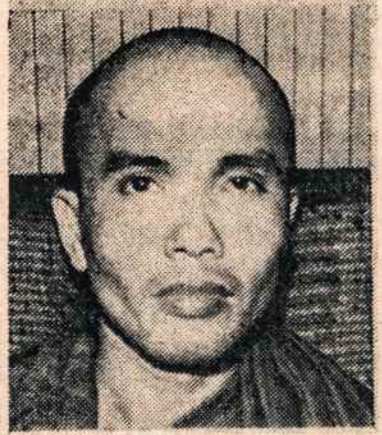
Savaitės eigoje Vietname riaušės prieš Ky vyriausybę padidėjo. Amerikos atstovai traukiasi nuo Ky vardan "nesikišimo". Ieškoma naujo žmogaus jo vieton?

PAČIAME VIETNAME: vyriausybė ieško kompromiso

Ky vyriausybė ėmėsi kompromiso: balandžio 12 sukvieta 48 provincijų bei miestų atstovus ir dar 162 religinių, progresinių ir kitokių grupių veikėjus. Valstybės šefas gen. Nguyen Van Thieu sukvietai paskelbė, kad po 10 mėnesių valdymo vyriausybė nusprendė "artimiausiu laiku" paskelbti konstituciją ir visuotinius rinkimus. Aiškina, kad tai bus per porą mėnesių.

Kongrese atsisakė dalyvauti 19 provincijų atstovai — boikotavo. Boikotavo taip pat kai kurių budistų grupių vadai, kurie nori dar prieš rinkimus karinę vyriausybę pakeisti civiline. Vienas iš vadų, vardu Thich

Thien Minh, kurio žinioje yra jaunimo reikalai, skelbė, kad nauja vyriausybė turės tartis su Vietkongu ir pašalinti amerikiečius iš Vietnamo. Čia išreikštas esminis visų riaušių tikslas.

Thich Tri Quang riaušių kurstytojas Vietname.

AMERIKOJE: vyriausybės norai remia Ky, faktika remia jo priešininkus?

Apie vyriausybės nusistatymą neoficialiai spaudoje buvo skelbiama: vyriausybė ragina Vietnamo vyriausybę derėtis su budistais; vyriausybė būtų priešinga, kad jau dabar karinė valdžia būtų keičiama civiline; vyriausybės žmonės net pakaltino budistų vadus dėl neramumų. Tačiau oficialiai vyriausybės nusistatymą paskelbė balandžio 8 valst. sekr. padėjėjas W. P.

Valst. sekr. pavaduotojas Ball paskelbė Amerikos "nesikišimą" į Vietnamo valdžios reikalus.

Bundy ir balandžio 10 valst. sekr. pavaduotojas Ball. Jie pareiškė, kad Amerika nesikiša į reikalą, kas turi būti P. Vietnamo vyriausybėje. Tai turinti nuspręsti pati tauta. Honolulu konferencijoje prezidento Johnsono buvo aiškiai parodyta parama vyriausybei, kurios priedžiū būtų keičiama civiline; vyriausybės žmonės net pakaltino budistų vadus dėl neramumų. Tačiau oficialiai vyriausybės nusistatymą paskelbė balandžio 8 valst. sekr. padėjėjas W. P.

Tokiais pareiškimais vyriausybės atstovai siekė parodyti nesikišimą į vidaus reikalus. H. Tribune aiškina, kad pasiekė priešingą rezultatą: sustiprino Ky priešininkų agresiją, susilpnino Ky moralinę padėtį. Anot laikraščio, gen. Ky turėtų nuširdžiai linkėti, kad tie, kurie Honolulu konferencijoje rodėsi jo draugais, dabar nesirodytų televizijoje su tokiais pareiškimais.

J. TAUTOSE: ieško vietininko generolui Ky?

Gen. sekr. U Thant tarėsi su Tran Van Huu, kuris 1950-52 buvo Vietname ministeris pimininkas, kai Vietnamo dalis priklausė Prancūzijai. Prezidentas Diem jį ištrėmė, ir lig šiol jis gyvena Paryžiuje. Jis atvyko į Ameriką slaptai. Teigiama, kad jis tarėsi su U Thant dėl Vietnamo neutralizavimo; jis laikomas galimas ministeris pirmininkas koalicinėje vyriausybėje. Iš New Yorko jis išvyko ir į Washingtoną.

ATVYKO KARD. BERANAS

Kardinolas J. Beranas, Prahos arkivyskupas, porą dešimčių metų atsėdėjęs nacių koncentracijos lagery, komunistų kalėjimuose, balandžio 11 atvyko į New Yorką. Jis bus Amerikos vyskupo svečias. Iš kalėjimo buvo paleistas 1965 vasario 19 ir išleistas į Romą be teisės sugrįžti. Kardinolas Beranas yra simbolis Čekoslovakijos rezistencijos totalistiniam režimam.

RODEZIJA — ar parklupdys Smithą,

Saugumo Taryba, reikalaujant Anglijai, balandžio 9 nutarė, kad Anglija gali pavartoti jėgą prieš laivus, kurie gabena naftą Rodezijai. Nutarimas yra nauja priemonė ūkinių boikotų prieš Rodeziją, kuri 1965 lapkričio 11 pasiskelbė nepriklausoma Anglijos panašiu aktu kaip kitados Amerika.

Anglijos min. pirm. Wilsonas buvo pažadėjęs ūkiniu boikotu parklupdyti Rodezijos min. pirm. Smithą per 3 mėnesius. Prisidėti prie blokados paragino savo narius ir J. Tautos. Tačiau tam nepritarė Rodezijos kaimynai Pietų Afrika ir Portugalija. Praėjo 5 mėnesiai ir, U. S. News... vertinimu, Smitho valdžia susilpnėjo ženklu nerodo. Tabako, vario, geležies, chromo produktai tiek reikalingi pasaulio rinkai, kad iš Rodezijos pro Pietų Afriką jie eina į pačią Angliją ir Ameriką, kurios paskelbė Rodezijai boikotą.

Anglijos aiškinasi, kad ji reikalauja boikoto Rodezijai dėl ten vykdomos rasinės diskriminacijos, bet iš tikrųjų jai rūpi ne rasinė lygybė, o tai, kad iš jos rankų išsprūsta teritorija, kurią ji laikė nuo 1923 metų savo kolonija. Ir Amerika šias Anglijos kolonialistines pastangas remia.

Panašiu aštrumu pasisakė D. Lawrence (H. Tribune) jau tiesiai prieš J. Tautas, kaltindamas, kad jos klastoja chartos straipsnį; autorius klausia, ar verta remti J. Tautas, kurios tepajėgia kištis į Commonwealtho vidaus reikalus, o nepajėgia kištis į Vietnamo agresijos reikalus?

Ironiškai sutapo Anglijos ailiarmas dėl Rodezijos su Airijos 50 metų išsivadavimo iš Anglijos kolonializmo sukaktim.

— Prez. Johnsonas balandžio 14-15 lankysis Meksikoje.

Rodezijos min. pirm. Smith laimėjo naftos krovinį.

POLITIKOJE DEL RODEZIJOS: laisvę, taiką, rasių lygybę gina ar veidmainiauja

Saugumo Tarybos nutarimas dėl Rodezijos yra egzaminas Anglijos, Amerikos ir J. Tautų politikai: ar jos išlaikys presitižą, kad gina Rodezijos rasių lygybę kurią paneigė Smitho vyriausybė; kad gina pasaulio taiką, kuriai gresia Rodezijos pasiskelbimas nepriklausoma? Spaudoje kilo aštri reakcija. Vadinami liberalai tyli, nors N. Y. Times vedamajame pritarė ir paragino jį remti. Vadinami konservatoriai (A. Krock, N.Y. Times) Saugumo Tarybos sprendimą vadina veidmainišku, gėdingu aktu, kurį pasirinko Anglija ir kuriam pritarė Amerika, piktnaudodamos chartos VII straipsnį. Krock kaltina net labiau Ameriką, kad tokiam piktnaudojimui ji padarėsi pradžia: parėmė Indonezijos agresiją N. Guinejoje, kuri priklausė Olandijai; finansavo ir lėktuvus davė J. Tautų karinei agresijai, kuri buvo vykdoma Konge, nors nei Olandija N. Guinejoje nei Kongas nieku negrėse pasaulio taikai. Ir priešingai, kada Kuba gresia lotynų Amerikai, Anglija ir Kanada nevykdo Amerikos paskelbtos

naikinti siaurės Vietname centru, iš kurių organizuojama visa ši teroristų akcija.

naikinti siaurės Vietname centru, iš kurių organizuojama visa ši teroristų akcija.

Anglijos min. pirm. Wilsonas laimėjo Saugumo Tarybos rezoliuciją.

SPAUDOJE: kas kaltinama dėl Vietnamo ir kam kaltė nutylima

N. Y. Times aiškina, kad riaušės Vietname kyla iš vadų asmeninių ambicijų bei interesų. Kaltina dėl to prezidentą Johnsoną, kad Honolulu konferencijoje, jis parodė didelio palankumo dabartinę Vietnamo vyriausybę, tuo pakurstė gen. Ky ambicijas, norą nusikratyti konkurentais. Times neatmeta teigimo, kad tuo pasinaudojo komunistai ir budistų grupės vadas Tri Quang, kuris noris būti Vietname tuo, kuo Kipre yra Makarios.

Laikraštis nutyli, kad šios riaušės yra paveldėtos iš prezidento Kennedy laikų, kada tas pats Tri Quang buvo remiamas Amerikos vyriausybės kovoje prieš prezidentą Diemą ir kad H. Cabot Lodge jam ir jo draugam suteikė atstovybę azyly, iš kurio išėjęs jis pradėjo veikti ir prieš Ameriką.

Nutyli, kad akcija prieš gen. Ky po Honolulu konferencijos prasidėjo pirmiausia ne Vietname, bet New Yorke, kur W. Lippmann pasisakė už derybas su Vietkongu per Ky vyriausybės galvas. Nutyli tap pat, kad N.Y. Times, kaip seniau prieš Diemą, taip dabar prieš Ky varė propagandą, skelbdamas, kad Ky vyriausybė nesanti jokia vyriausybė (J. Restono teigimas).

Šios propagandos siekimas atsitiktinai sutapo su komunistų siekimu — priversti Ky derėtis su Vietkongu, o jei jis nenori, tai jį nuverst.

Milžiniškos aukos prie Saigono

Vietnamo komunistų grupė balandžio 13 naktį tik 3 mylios nuo Saigono patrankom ir automatais apšaudė aviacijos bazę, kurioje gyvena 12,000-15,000 karių. Per 15 minučių užpuolimą žuvo 8, sužeista 160, sunaikinta ar sužalota helikopterų 23, lėktuvų 3, transportinių lėktuvų 2. Šūviai uždegė gazolino tankus, kuriuose buvo kelios dešimtys tūkstankių galonų. Užpuolikai buvo prislinkę prie aerodromo per 600 jardų.

Tarp karių plinta apmaudas ir priekaištai, kad tie žuvę ar sužeisti amerikiečiai esą aukos tų politikų, kurie neleidžia su-

naikinti siaurės Vietname centru, iš kurių organizuojama visa ši teroristų akcija.

John J. McCloy grįžta į diplomaciją.

— Angliakasių streikas buvo paskelbtas balandžio 10, atšauktas bal. 11, bet 50,000 angliakasių vistiek streikuoja. Pagal lig šiol veikusią sutartį dienos atlyginimo vidurkis buvo 26.25 dol.

— Ispanijos žemė, kuri suraidoaktyvinta sausio 17 nukritusių vandenilinių bombų, parvežta 5000 plieninių dėžių ir "palaidota" 10 pėdų gylėje S. Carolinoje.

— Ispanijos vandenyse sausio 17 nuskendusi atominė bomba balandžio 7 buvo iškelta.

— Bostone šv. Jono seminarijoje dėl 130 klierikų piketavimo reikalaujant "akademines laisvės" kardinolo Cushingo įsakymu pašalinti 8 klierikai. Paskiau kardinolas sutiko rekomenduoti, kad 7 pašalintieji būtų priimti į kitas seminarias išskyrus aštuntąjį D. Kuliešų, kuris buvo jau paskutiniam kurse.

PRISIKĖLIMAS IR ABSURDAS

Apie prasmę artimiausios šventės, kurios net ir enciklopedija nepažįsta

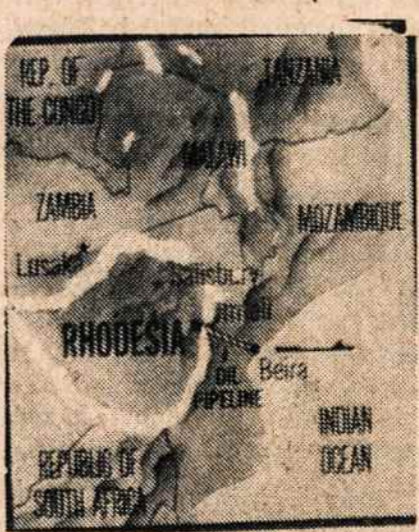
Atvelykis yra tokia šventė, kurios nepažįsta ir didysis žinių šaltinis Lietuviškoji enciklopedija. Tik Pr. Skardžiaus ir St. Barzdoko Lietuvių kalbos žodynas pažymi, kad tai "sekmadienis po Velykų".

Atvelykio pobūdį nusako gyvenimo praktika. Antai, radijas ir spauda skelbia, kad tai margučių šventė. Tik ateikite, sako, bus gražu, bus skanu, bus lietuviška, bus linksma. Taip, bus linksma ir bus džiaugsmo!

Apie džiaugsmą kalba ir tai dienai skirtoje evangelijoje šv. Jonas. Apie džiaugsmą Kristaus mokinių, kada jiem pasirodė Kristus, prisikėlęs Kristus. O jie taip buvo nusiminę, įsibaiminę. "Dėl žydų baimės" duris buvo užsidarę. Tarp jų pasirodė Kristus, prisikėlęs Kristus, ir jiem tarė: "Ramybė jums". Ir "mokytiniai, pamatę Viešpatį džiaugėsi".

Džiaugsmas pakeitė nusiminimą, nes Kristaus prisikėlimas sustiprino jų tikėjimą Kristum. Prisikėlimas buvo jiem, o taip pat visiem amžiam, liudijimas, kad Kristus nėra tik didysis žmogus, tik pranašas. Jis yra

neįprastai, kaip labai mūsų dienomis ši idėja (prisikėlimo) yra prigiesusi... Dabartinis pasaulis mieldai klauso mūsų atitruktų svaiočiųjų apie Dievą ir Jo apaizdą, apie... dieviškąjį pradą, gyvenantį žmoguje. Bet kai tik nurodomė, kad šis ryšys nesuardomas, nepaneigiamas, yra Jėzuje Kristuje, kad... Jis įsikūnijo, gimė, mirė ir prisikėlė; kad Jis vėl ateis, bet šį sykį jau teisti pasaulio; kai visa tai pradėdame skelbti, dabartinis pasaulis pradeda arba tyčiotis arba mandagiai pastebi, kad šią valandą jis neturės laiko klausyti tokių savyje įdomių pasakojimų" (85 p.).

Rodezijos išsiskelbėjimas pro Portugalijos Beirą ir pro P. Afriką.

mo — boikotuoti ir Pietų Afriką bei Portugaliją, kurios Rodeziją remia.

LBJ ir Rusk leidžiasi keliauti

— Valst. sekr. Rusk šį mėn. vyks draugiško vizito pas Nasserį.

— Prez. Kennedy paminklas Arlingtono kapinėse bus pastatytas ši rudenį už 2 mil.

— B. Goldwateris pasiskelbė būsiąs kandidatas 1968 rinkimuose į senatą.

— Vokietijoje iš 125,000 amerikiečių kariuomenės 15,000 gražinami į Ameriką. Jie bus vartojami naujokam apmokyti.

— John J. McCloy, buvęs aukštasis komisaras vakarų Vokietijoje, paskirtas valstybės sekretoriaus patarėju Nato reikalam.

— Sovietai balandžio 11 paskelbė, kad Maskvoje prieš komsomolo namus ir prieš Lubiankos kalėjimą apsipylė gazolinu sunkvežimio šoferis ir susidegino dėl to, kad jam nebuvo leista...vykti į Vietnamą savanoriu.

(nukelta į 2 psl.)

Universitetų įtaka jaunimui čia didesnė nei Europoj

Aukštosios mokyklos — kalbėjo A. Klimas — kaip ir visos mokyklos, kaip ir visas Amerikos gyvenimas daro neiginčijamas įtakos studentams. Amerikoje daro gal daugiau įtakos negu Europos universitetuose. Europos studentas nuo pirmųjų savo studijų dienų leidžia daugiau į specialybę. Amerikoje, ypačiai pirmajais ketveriais kolegijos metais (t.y. undergraduate studijų laikotarpiu) studentas dar daug turi imti bendrojo lavinimosi dalykų, net ir technologiniuose fakultetuose. Čia studentas norom nenorom daug daugiau įjungiamas į studentų bendruomeninį gyvenimą, nei tai buvo Europoje, ypačiai prieškarinio metu, kad Europos studentas jautėsi "laisvas pilietis" už universiteto tiesioginių darbų.

Aišku, ir lietuviai studentai yra paliešti Amerikos jaunimo socialinių, politinių ir visuomeninių sąjūdžių.

Kalbėsime čia tik apie tų sąjūdžių dvi kryptis — religinę ir tautinę, kiek jos veikia lietuvius studentus.

Dr. Antano Klimo pranešimas L.M.K. kultūros draugijos surengtose paskaitose Brooklyne kovo 27

Dr. Antanas Klimas, gimęs 1924, baigęs Pensilvanijos universitetą daktaro laipsniu 1956, dėstęs tame universitete 7 metus, o dabar Rochesterio universitete 9 metus, šiame savo departamente išrinktas studentų balsavimu populiariausiu profesorium, aktyviai dalyvaus lietuvių akademinio jaunimo gyvenime, taigi pažįsta gerai ir universitetinę aplinką ir jaunimą, kuris toje aplinkoje bręsta.

Jo pranešimas atsako į klausimą, kiek universitetai turi įtakos lietuvių jaunimui tautiniu ir religiniu atžvilgiu.

Nevenodas mokyklos — ne vienoda ir jų įtaka. Aukštųjų mokyklų čia kelios rūšys. Pirmiausia — dvimetinės kolegijos (Junior Colleges), kuriose yra tik pirmieji dveji metai. Tokių mokyklų atsiranda vis daugiau ir daugiau. Toliau 4-metinės "laisvųjų menų ir mokslų" kolegijos, kurios ruošia studentus B.A. ir B.S. laipsniam. Trečia grupė — didesnieji universitetai su 4 metų pagrindinėmis kolegijom, magistro bei doktorato programom, specialiom mokyklom (europiškai-fa-

kultetas). Pagaliau ketvirta grupė — įvairiausios specialinės mokyklos, kaip sakysime Philadelphijoje esančios — farmacijos, tekstilės, osteopatijos ir panašios mokyklos.

Sios aukštosios mokyklos skiriasi savo paskirtimi, metodais, dėstymu, administracija, taigi ir įtaka studentų gyvenimui. Tokių specialiųjų mokyklų, kuriuose dėstomi tik specifiniai dalykai, įtaka politiniam, socialiniam, religiniam, kultūriniam studentų gyvenimui bus mažesnė negu bendrojo lavinimo mokyklose — "liberal arts..." kolegijose. Menų ir mokslų kolegijose, kur dėstoma ir filosofija ir teologija, ir socialiniai mokslai, ir kita humanistika, savaime aišku, tokių mokyklų įtaka bus žymiai didesnė studentų galvojimui, gal net nulems jų ateities pasaulėžiūrą, bent jau iki tam tikro laipsnio.

Dėmesio vertas dar vienas aukštųjų mokyklų skirtumas, kuris priklauso nuo to, kas jas išlaiko. Yra grynai valstybinės (net federalinės) aukštosios mokyklos, pusiau privatinės, grynai privatinės, išlaikomos paprastai religinių bendruomenių ar organizacijų. Savaime aišku, kad, sakysim, katalikiškieji universitetai ir kitos katalikiškos aukštosios mokyklos ateistinių dalykų nedėstys (nors išimčių ir čia pasitaiko).

Dr. A. Musteikis (Buffalo kolegijoje) buvo paskelbęs surinktus atsakymus į klausimą: ar studentai eitų kariauti, ar mieliai kariauti, jeigu Sovietų Sąjunga užpultų JAV? Katalikiškų ir valstybinių universitetų studentai atsakė: taip — apie 84-95 procentai, o tų senų privatinių universitetų, kur nuo seno susitelkę vadinamieji kairieji liberalai, procentas atsakymuose buvo žymiai mažesnis. O viename, daugiausiai vienos religinės-tautinės grupės išlaikoma Brandeis universitete tik 54 procentai pasisakė, kad kariautų prieš JAV puolantį komunizmą.

Įtaka reikiama ne tiek iš universitetų, kiek iš atskirų dėstytojų. Universitetas savo visuma daug įtakos padaryti negali. Įtaka ateina taip pat iš studentų susigrupavimų, jų sambūrių, jų leidinių. Sakysime, studentų laikraščiai gali padaryti daug įtakos. Gal dar reikia pridėti ir

universitetų bibliotekas. Bet jos priklauso nuo profesorių: kokias knygas jie užsako, tokias daugiausia bibliotekos administracija ir nuperka.

Įtakos bazės gali būti daugiau atskiri universitetų departamentai, kiek juos susitelkę toki ar kitoki profesoriai. Pvz. vieno universiteto kalbų ir kalbotyros departamente yra 14 profesorių ir 16 instruktorių. Iš tų 14 profesorių 11 yra, nors labai nevienodos patirties ir charakterio, bet prieškomunistai, 1 yra maždaug "viduryje", o 2 suka į vadinamąs kairiuosius liberalus. Kitame departamente, su dviem ar trim išimtim daugiausia vadinamų liberalų. O jau ten pat istorijos departamente — veik visi su pora išimčių yra tariamieji liberalai. Tuo tarpu politinių mokslų departamentas, o taip pat chemijos savo didžiąja dalim yra aiškūs tegul ir pasyvūs, antikomunistai.

Atskiro dėstytojo įtaka gali būti tiek stipri, kad pvz. vienas istorijos departamento profesorius dėsto apie Europos kultūrą kursą su atvirai skelbiama karingom ateistinėm tendencijom. Net studentai eina pas kitus profesorius skūstis... Bet kadangi jis jau turi įsisebėjimo teisę (tenue), jis yra gražbūlys (studentai tokius vadiną "verbal arts", vadinasi, žodžio, ne fakto menininkai), tai jis taip ir šviečia ir žvėi studentus...

Tokia yra maždaug universitete aplinka. Dabar grįžtelkime į lietuvių studentą toje aplinkoje (b.d.).

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
• Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
• Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

HAVEN REALTY
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudimas gvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Piliigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apraudaus ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

VILNONĖS MEDŽIAGOS JUSŲ ARTIMESiems IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytas, spalvotas, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS
— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuovėse:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuovės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadieniais, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuovėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —
Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.
Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai aprausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštųjų rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
• Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0068
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 6-8808
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
• HAVINGRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
• IRMINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue ..... LO 2-1446
• NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street ..... CH 3-3005
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... PL 6-6768
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

PRISIKĖLIMAS IR ABSURDAS

(atkelta iš 1 psl.)

Velykų šventė kreipė dėmesį labiau į prisikėlusį Kristų. Atvelykis kreipia dėmesį labiau į Kristaus mokinių pergyvenimus — nusiminimą ir džiaugsmą.

Nusiminimas ir džiaugsmas lydėjo ir tebelydi žmonijos istoriją. Senasis pasaulis gyveno nusiminimu dėl visa ką naikinančios mirties, dėl prisikėlimo idėjos nepažinimo. "Niekšybės paslapties" autorius atkreipia dėmesį, jog net Jobas, neturėdamas prisikėlimo sąvokos, skaudžiai dūsauja, kad netrukus turės eiti "į tamsos ir šėšėlių šalį, šalį neįjaukiamą, kaip vidurnakčio tamsybės". Kristaus prisikėlimas atnešė revoliucinį perversmą pažiuroje į mirtį. "Mirtis po Kristaus yra nebe galutinė, o tik laikinė, tik praeinanti". Sv. Povilas pastebė-

Amerikoje — kurie komunistai remia Kiniją

Jungt. Valstybėse šiuo metu yra bent keturios komunistų grupės — informuoja W. Rogers (Journal American), kurios remia kom. Kiniją. Trys yra atskilėliai iš ortodoksinės komunistų partijos, ištikimos Maskvai ir dabar dalyvaujančios Maskvos kongrese.

Pirma Pekingui palanki grupė susidarė 1958 vasarą. Pasiivadino "Laikinis komitetas marksistinei leninistinei komunistų partijai atstatyti Jungtinėse Valstybėse" (POC). Narių šimtinė. Daugiausia New Yorke. Kiti Chicagoje ir Philadelphijoje. Vadai Armando Roman New Yorke ir Harold Allen Philadelphijoje.

Didžiausia partija yra "Progressyvinė darbo partija" (PLB), sudaryta 1961 gruodžio mėn. ir pasireiškusi labiausiai 1964 Harlemo riaušėm. Narių 5000. Vadai — Milton Rosen ir Mortimer Scheer, išmesti iš partijos, kuri ištikima Maskvai. Be jų, dar Fred Jerome, Levi Laub, Ed Lemansky. Daugumas jų New Yorke, siek tiek Kalifornijoje.

Mažiausia "N. Anglijos darbo partija", sudaryta Massachusetts 1964 rudenį. Jų vadas Bates Cgase su žmona Rachele lankėsi Albanijoje.

Naujausia dar grupė "USA marksistai leninistai", suorganizuoti 1965. Jų vadas Michael Lasky, 25 metų, save laiko subversyvinės veiklos specialistu ir nori paruošti narius partizaniniam karui.

jo šį radikalų perversmą su prisikėlimo faktu, nes be prisikėlimo — "joks žygis ir jokia auka neturi gilesnės prasmės, 'jei mirusieji nesikelia". Tuomet "valgykime ir gerkime, nes rytoj mirsime". Tuomet ir pasaulio galas yra tik visuotinis šio neprasmingo gyvenimo užbaigimas... Kristaus prisikėlimas laidavo visų prisikėlimą ir tuo pačiu pagrindu tikėjimą žmogaus nemirtingumu. Štai dėl ko pirmieji krikščionys buvo pažymėti džiaugsmo žyme".

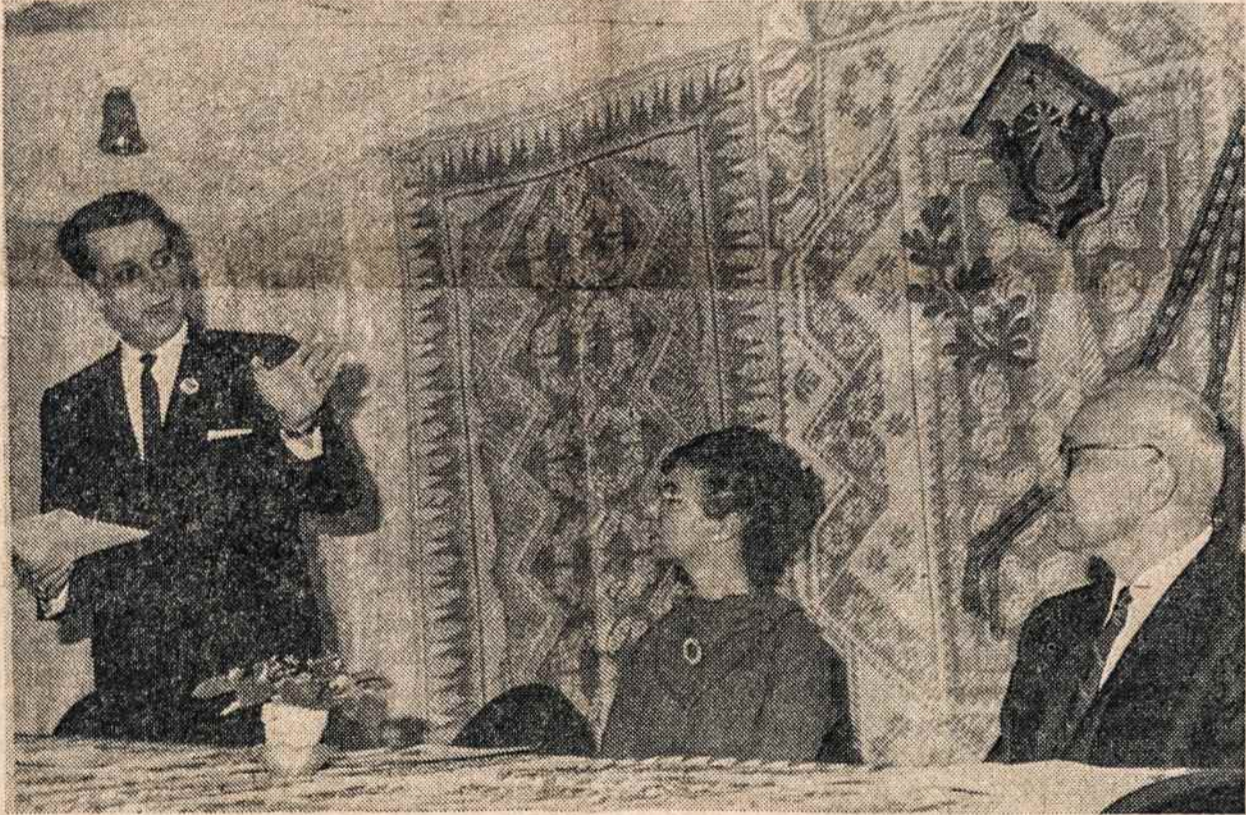
Dabar tikėjimas prisikėlimu yra prigesęs. Net tarp krikščionių. "Kiekvieną kartą — kalba A. Maceina — kai tik istorijoje silpsta prisikėlimo tikėjimas, atgyja senovinis nusiminimas, nes su šiuo tikėjimu nyksta ir žemiškojo gyvenimo prasmė. Pasidairę po šiandieninį pasaulį, turėsime pripažinti, kad nusiminimas yra būdingiausia dabartinio žmogaus žymė... Neprasme vis giliau eđa jo širdį" (87 p.). Nusiminimas labiausiai žymi kai kuriuos mūsų amžiaus išgarsintus filosofus, kurie su mirtim mato viso ko galą ir viso gyvenimo beprasmybę (jų sisteminga apžvalga J. Girniaus knygoje "Žmogus be Dievo").

Tačiau vargiai būtų teisinga taisy garsinamais filosofais apibūdinti visą mūsų amžių. Jie tik viena maža žmonijos dalis. Yra ir kita dalis. Per du tūkstančius metų buvo ir yra žmonių, kurie tikėjo prisikėlimą, kuriems tas tikėjimas davė stiprybės pakelti gyvenimo vargą, persekiojimų kančias, žvėrių dantis, koncentracijos lagerius, smegenu plovimo tortūras; kurie labai atsargiai prisidėjo prie Brežnevo. "Tiesa" balandžio 2 paskelbė jo kalbą. Iš jos patiriam, kad prieš 25 metus Lietuvoje partijoje buvo trys tūkstančiai komunistų, o dabar 95 tūkstančiai. Patiriam, kad tais žodžiais, kuriais anksčiau gyė tėvą ir mokytoją Staliną, dabar gyė neklystančios partijos vadovybę.

Pajutęs bendrą atmosferą prieš Chruščiovą, atmosferą už stalininės partinės drausmės atgaivinimą, Sniečkus atsargiais žodžiais smerkė nesenus Chruščiovo (vardo neminėdamas) laikus, kėlė jo laikų trūkumus ir reikalavo sustiprint partinę ideologiją. Jo žodžiais: "esą reikia gerinti kadru teorinį paruošimą, įveikti neigiamus ankstesnių metų reiškinius. Trukdo tai, kad nėra gerų vadovėlių. Partinio švietimo poreikių kol nepatenkina daugelio darbų marksistinės - leninistinės teorijos klausimais kokybė... Žymiai

— Sovietuose kom. partijoje narių ir kandidatų esą 12,471, 000.

Bostone balandžio 6 buvo demonstracija dėl policijos tariamo neveiklumo pereinai savaite, kada "pacifistų" demonstracijoje kilo muštynės ir keletas "pacifistų" buvo gerokai apkulti ir dar teismo nubausti už netvarkos darymą. Dabartinėje demonstracijoje dėl ano meto policijos neveiklumo dalyviai gavo kiaušinių pro langus.

Kalba dr. A. Klimas L. K. Motery klubo studijų dieną kovo 27 Angelių Karalienės parapijos salėje. Į d. — dr. A. Janacienė, A. Masonis. Nuotr. P. Ąžuolas.

Sniečkus Maskvoje: vėl priminė Pabaltijo išvadavimo temą

LIETUVOJE

Maskvoje kom. partijos suvažiavime savo duoklę atidavė ir Lietuvos kom. partijos sekretorius A. Sniečkus. Jo duoklė — kaip vėjo rodyklės; naujaučia, kuria linkme pučia iš Kremliaus, į tą pusę ima pūsti ir Sniečkus. Pūtė su Stalinu, pūtė su Malenkovu, pūtė su Chruščiovu, dabar labai atsargiai prisidėjo prie Brežnevo. "Tiesa" balandžio 2 paskelbė jo kalbą. Iš jos patiriam, kad prieš 25 metus Lietuvoje partijoje buvo trys tūkstančiai komunistų, o dabar 95 tūkstančiai. Patiriam, kad tais žodžiais, kuriais anksčiau gyė tėvą ir mokytoją Staliną, dabar gyė neklystančios partijos vadovybę.

Pajutęs bendrą atmosferą prieš Chruščiovą, atmosferą už stalininės partinės drausmės atgaivinimą, Sniečkus atsargiais žodžiais smerkė nesenus Chruščiovo (vardo neminėdamas) laikus, kėlė jo laikų trūkumus ir reikalavo sustiprint partinę ideologiją. Jo žodžiais: "esą reikia gerinti kadru teorinį paruošimą, įveikti neigiamus ankstesnių metų reiškinius. Trukdo tai, kad nėra gerų vadovėlių. Partinio švietimo poreikių kol nepatenkina daugelio darbų marksistinės - leninistinės teorijos klausimais kokybė... Žymiai

geriau reikia dėstyti visuomeninius mokslus, kurių vaidmuo aukštosiose mokyklose, kaip žinoma, vienu metu buvo kiek sumažintas".
Tai vis maži spyriai "dvesiančiam liūtui" ir įsisteikimas jo įpėdiniam. Savo duokle Sniečkus dar laikė uždavinį atremti "priešų" kaltinimus apskritai ir lietuvių "nacionalistų" specialiai. Kalbėjo apie "pastaruoju metu" sustiprėjusią "imperialistinę propagandą" prieš "tarybinių tautų vienybę"; ta propaganda siekianti "sukelti savitarpio nepasitikėjimą, visokeriopai kurstydamą nacionalistines nuotaikas". Ypačiai jaudinosi dėl "priešų" tvirtinimo apie respublikų "nelygiateisiškumą". Tikino, kad Lietuvos "respubliką" ne tik lygiateisiška, bet net proteguojama.

paganda vėl kelia nuvalkiotą vadinamojo Pabaltijo tautų išvadavimo klausimą".
Pritardamas Brežnevo tauškaliam apie Amerikos "kolonializmą ir imperializmą" Vietname, A. Sniečkus savo duoklę atiduoda, primindamas ir vėl lietuvių "nacionalistų" rolę: "Nacionalistų tarpe ir šiandien yra nemaža karinių nusikaltėlių, kuriems tik Amerikos imperialistų globos dėka iki šiol pavyksta išvengti pelnyto atpildo. Jie ir dabar atvirai remia Amerikos karinius nusikaltimus Vietname, ragina lietuvių emigrantų jaunimą stoti į baudžiamuosius būrius ir net drįsta įžūliai teigti, kad, girdi, kelias į Lietuvą... per Vietnamą".

Atrodo: jei laisvė ateitų į Lietuvą kaip išvadavimas iš Maskvos imperialistinio kolonializmo, tai A. Sniečkus tikėtųsi išlikti vėl sekretorium ir tada pasmerktų tuos, kurie vykdė Lietuvoje Maskvos imperialistinio siekimus, o kalbėdamas apie karo nusikaltėlius, kurie suskubo atsidurti Maskvos globoje, pirmiausia suminėty Pirciupio masinių žudynių didžiausią provokatorių ir organizatorių dabartinį "Tiesos" redaktorių Genriką Zimaną.

Labiausiai Sniečkui rūpimas dalykas yra užjūrio lietuvių veikla ir Baltijos respublikom laisvės reikalavimas. "Šiame provokaciniame darbe — informavo A. Sniečkus susirinkusius pasaulio komunistus — imperialistai naudoja savo tarcinius - leninistinės teorijos klausimais kokybė... Žymiai

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS.
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Tirnis \$7.00 • Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostata. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kas padaryta Šiluvos koplyčioje Washingtone?

Koplyčia bus pašventinta rugsėjo 3

Vysk. V. Brizgys malonėje Darbininko redakcijai atsiųsti savo pasikalbėjimą su "K. K. Laivo" redaktorium T.J. Sakevičiumi, MIC. Pasikalbėjimas liečia Šiluvos koplyčios įrengimą Washingtone. Klausimas įdomus, tad pasikalbėjimą čia spausdiname.

li marmuro ir mozaikų darbai. Įvairios tautos anksčiau pasiskubino rasti sau vietas kryptoj, kai viršutinės bažnyčios dar nebuvo. Tad viršutinėje iš tautinių grupių bus tik lenkai, slovakai, meksikiečiai ir mes. Šalia jų viršutinėje bažnyčioje savo dalį turės didžiosios vienuolijos su savo brolijomis bei organizacijomis, pvz. pranciškonai, jėzuitai, dominikonai ir kiti.

Kaip eina lėšų telkimas koplyčios įrengimui? Ar dar daug reikalinga šiam reikalui? Ar numatoma, kad bus surinkta reikiama suma nustatytam laikui?

Lėšų dar trūksta, bet tikimės, kad iki rugsėjo 4 d. šis reikalas bus baigtas. Tad rugsėjo 4 d. ne tik švėsime, bet ir visą reikalą baigsime.

Kokios iškilmės ir svečiai nu-

matomi koplyčios šventinimo proga? Atrodo, kad labai iškilmingai bus atliekamas koplyčios šventinimas (dedikacija) rugsėjo 3-4 dienomis, iškilme jungiant drauge su religiniu lietuvių koncertu. Teko nugirsti, kad iškilmės net žada atvykti iš Romos ir lietuvių bičiulis arkivysk. A. Samorė.

Rugsėjo 3 d. 5 v.v. bus konsekruojamas koplyčios altorius ir ta proga ant jo bus pirmos mišios.

Rugsėjo 4 d. 2 v. popiet procesijoje eisime į šventovę koplyčios pašventinti ir po to bus iškilmingos mišios. Visi dalyviai vienoje vietoje nesutils. Tad tuo pačiu metu mišias aukosime trys lietuvių vyskupai: C. Salatka, P. Brazys ir aš.

Šeštadienio (rugs. 3 d.) vakare bus susipažinimo vakaras su menine dalimi. Sekmadienio

(rugs. 4 d.) vakare bus banketas taip pat su menine programa. Šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį tuo metu, kai nebus iškilmių koplyčioje, vyks įvairių organizacijų posėdžiai, organizuojami lietuvių religinio kongreso.

Jau yra pasižadę dalyvauti apaštališkas delegatas Washingtone, keli Amerikos hierarchai, eilė aukštųjų pasauliečių amerikiečių, lietuvių draugų. Garbin-

gu svečių tikimės turėti nemažai.

Kur gali kreiptis kelionės reikalai, kurie gyvena paskirai, o nori dalyvauti šventinimo iškilmėse?

Keliones organizuoja kiekviena vietovė atskirai, o ne Koplyčios rengimo komitetas. Nakvynes užsisakyti galima arba per vietos lietuvių klebonijas (Visos klebonijos netrukus gaus užsakymų korteles) arba rašyti: Mr. A. Vasaitis, 7803 Temple St., Hyattsville, Md. 20783.

Velykos šiapus ir anapus

Velykų sekmadienis laikomas viena iš didžiausių ir iškilmingiausių švenčių krikščionybės religiniame kalendoriuje. Jos prasmė aiški paprasta — tai kova tarp gyvybės ir mirties, tarp vilties ir nusiminimo. Velykų šventė nėra tik sausas istorinio įvykio prisiminimas. Metinis tos didžiosios krikščionybės dramos ir triumfo atkūrimas turi veikti dabartį — stiprinti viltį ir atskiro krikščionies gyvenime.

Stiprinti dabartiniam krikščionių bendravimui klimatui ekumeniško dvasiai šiemet Velykos buvo itin palankios — kalendoriniu sutapimu, jos buvo švenčiamos tą pačią dieną įvairių krikščionijos atstovų.

Romoje popiežius Paulius VI Velykų rytą nuo šv. Petro bazilikos laiptų į 500,000 susirinkusių minią kalbėjo išpėjančiai ir su liūdna gaida: žmonija blaškosi tarp karo ir taikos, tarp broliškios vienybės ir egoizmo, nesirūpindama kitų reikalais.

Kalbėjo apie galimybę vienybės "meilėje ir teisingume, laisvėje ir pažangoje". Tokie pasiūlymai kilo iš įvairių pusių po antrojo pasaulinio karo, tačiau "esame priversti su liūdesiu paminti, kad toki pasiūlymai silpsta atskirose vietose ir greičia išvirsi totalitarinėm ideologijom, nacizmu, ambicingu nacionalizmu, klasių kova ar pavojingų jėgų ir prieštaraujančių interesų politiniu žaidimu".

Pastebėdamas, kad žmonija svyruoja tarp broliškios vienybės ir savanaudiškumo, Paulius VI su užuojauta priminė, kad laisvė daugeliui tautų dar nėra normalus būvis, daugeliui žmonių dar uždrausta įgyvendinti tikėjimo ir sąžinės laisvės teises.

Jeruzalėje Didžiosios Savaitės ir Velykų apeigoms susibūrė virš 25,000 maldininkų — katalikų, graikų ortodoksų, armėnų, koptų, protestantų ir kt. Tačiau vietoj broliškios meilės ir bendro džiaugsmo ir šiemet čia kilo isteriškos kovos

dėl pirmenybės priartėti prie visų bendro Išganytojo karsto.

Maskvoje apie 100,000 rusų ortodoksų maldininkų šventė Velykas 40 dar atidarytų bažnyčių. Tačiau suorganizuoti komjaunuoliai gavėse siautėjo ir procesiją trukdė šūkais: "Dievas yra miręs!".

Varsūvoje Velykų šventės mėgino sutrukdyti komunistai plakatais, kurie buvo nukreipti prieš Lenkijos ir Vokietijos vyskupų pastangas pašalinti tarpusavio neapykantą: "Jokio dovanojimo tiems, kurie nužudė 6,028,000 lenkų. Mes nedovanosime kriminalistams".

Lenkijos valdžia tuo pat metu atsiskakė suteikti vizas Chicago, Philadelphia, Milwaukee arkivyskupams, kurie organizavo tris maldininkų keliones į Lenkijos krikščionybės tūkstantmečio paminėjimą.

Vėl grįžtant šiapus uždangos, stebėtina kaip amerikiečiai atžymėjo Velykas.

Daugely vietų pasitenkinta rytmetiniu priešaušrio parymimu kurios kalvos ar kalno viršūnėje, didmiesčiuose pasidžiaugta naujų spalvotų skrybėlaičių ir drabužių paradais. Dar kiti ieškojo stiprybės prieš lelijomis papuoštų altorių. Nerūta ir tokiu, kuriems ši diena nei kiek neišsiskyrė iš visų metų rutinos.

Amerikiečių spaudoje irgi pastebėta įvairumo. Vieniems laikraščiams tai buvo svarbus Kristaus triumfo prisiminimas, kiti apsiribojo vedamuosiuose pokalbiu apie pavasario atgimimą ir žavesį.

Tas pats įvairumas ir lietuvių spaudoje. Kai dalis laikraščių išleido šventinius priedus ar bent atskirus straipsnius ir iliustracijomis stengėsi šį įvykį paminėti, kiti pro tai praslino tylos, kiti gi net bandė gretinti Kristaus prisikėlimo faktą prie legendų.

Kam Kristus prisikėlimas glaudžiamas prie legendų, kokia tam begali būti Velykos paskata kurti moralines vertybes.

Patyrus, kad Ekscelecija Šiluvos koplyčios reikalais nesėkmingai lankėsi Washingtone, norima sužinot, kaip vykdomi įrengimo darbai. Skaitytajai koplyčios statymą remia aukomis, laukia jos pašventinimo dienos. Tad jiem įdomu, kaip sekasi darbai.

Ar jau pradėti rengimo darbai pačioje koplyčioje ir kada numatoma juos baigti?

Išskyrus statulą ir mozaikas, visi kiti marmurai su įrašais iš Italijos jau parvežti ir idėti savo vietose — sienose. Padarytas taip pat lubų vitražas, bet dar neįdėtas. Visas darbas bus baigtas apie birželio pabaigą, kaip tik bus gautos mozaikos.

Kas dabar pačios koplyčios rengimo darbus atlieka? Kur buvo atlikti meno darbai: Šiluvinė statula, mozaikos? Kas paruošė projektus?

Darbus atlikti atiduodama varžybų būdu. Kadangi Italijoje darbas pigesnis, negu Amerikoje, tai ten ir vykdomi koplyčios įrengimai. V.K. Jonynas paruošė sienų mozaikų projektus, A. Elskus — lubų ir altoriaus fono, o V. Kašuba — skulptūras.

Koks bendras yra vaizdas, kurį galima susidaryti iš jau atliktų darbo ir kokia yra apie tai šventovės administracijos nuomonė? Atrodo, kad mūsų Šiluvos koplyčia savo originalumu bei grožiu bus pranašesnė už kitas šventovės koplyčias.

Administracija pasakė savo nuomonę, kad altoriaus statula ir sienų mozaikos bus tiek įspūdingos ir originalios, kad mūsų koplyčia labai išsiskirs iš kitų.

Kokie kiti darbai dabar atliekami Washingtone šv. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventovėje, kurioje rengiama mūsų koplyčia? Rodos, kad kai kurios vienuolijos ir kitų tautų kilmės amerikiečiai atskirai ruošia savo koplyčias arba prisideda prie šios šventovės pagražinimo.

Šiuo metu šventovėj, ypatin-gai sanctuariume, vyksta didė-

Velykiniai margučiai.

Nuotr. R. Kisieliaus

PASIEKIME LAIMĖJIMĄ IR SENATE

Senatorius Roman L. Hruska (R.-Nebr.) įsitikinęs, kad šiais metais pravesime rezoliuciją ir Senate.

Sen. Roman L. Hruska (R.—Nebr.)

Los Angeles, Calif. — "Kaip puikiai žinote, aš visą laiką remiau rezoliucijų darbą: porą kartų esu pats įnešęs tuo klausimu rezoliucijas, o dabar jungiuosi prie senatoriaus Thomas J. Dodd rezoliucijos (S. Con. Res. 51) kaip vienas iš jos autorių. Atstovų Rūmai 1965 metais pasisakė teigiamai tuo klausimu. Esu įsitikinęs, kad šiais metais atsielsime laimėjimą ir Senate." — taip rašo rezoliucijoms remti komiteto vadovybei senatorius Roman L. Hruska (R.-Nebr.), jungdamasis prie senatoriaus Dodd rezoliucijos.

Spaustinas senatorius Fulbright
Visos mūsų rezoliucijos yra senatoriaus J. William Fulbright ir jo komisijos (Senate Committee on Foreign Relations) narių rankose. Turime užversti senatorių Fulbright tūkstančiais telegramų ir laiškų, reikalaujanti, kad jis duotų skubią ir teigiamą eigą vienai iš rezoliucijų. Pakanka vieno ar poros sakinių laiškų, kad Senatoriaus adresas yra šis: The Honorable J. William Fulbright, Chairman—Senate Committee on Foreign Relations, Senate Office Building, Washington, D.C. 20515.

Laiškuo ar telegramos turinys galėtų būti toks:

My dear Senator:
I urge you and members of your Committee to act speedily and favorably on one of the Concurrent Resolutions, con-

cerning the Baltic States, and send it to the Senate for adoption. Please do it without further delay. Thank you. Sincerely, (Parašas ir pilnas adresas).

Patriotinės lietuvių organizacijos ir pavieniai geros valios lietuviai kviečiami suorganizuoti bangas laiškų senatoriui Fulbright iš kiekvieno Amerikos kampelio. Telegramas ir laiškas turi jam plaukte plaukti be pertraukos.

Spaustini ir kiti senatoriai
Patriotinės lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys kviečiami rezoliucijos Senate pravedimo reikalu spausti abu savo steito senatorius. Tuo reikalu informacijas suteikia Rezoliucijoms remti komitetas, vadovaujamas visam šiam žygiui. Visais reikalais laiškus adresuoti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles California 90007.

Organizacijų ir visų vienetų vadovybės ir pavieniai geros valios lietuviai kviečiami jungtis į šį žygį, ateidami į talką ir darbu ir pinigine auka. IT.

JONO BUDRIO

ATSIMINIMAI

LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922 - 1923

Copyright

(23)

Kai tik Vokietija po karo šiek tiek nusiramino ir apsiprato su įvykusių faktų, kad Lietuva nepriklausoma valstybė, jos sekimo organai, aišku, ne be vyriausybės pritarimo, pasiūlė bendradarbiauti. Su kitu didesniu kaimynu, įsikverbusiu "koridorium" iki jūros, jokio bendradarbiavimo negalėjo būti. Buvo dar per gyvos žaidos dėl "atplėštų" nuo Vokietijos žemių iš vienos pusės. Iš antros — Lenkija nepasitenkino, ką gavusi: jie siekė tiek Mozūrų, tiek Dancigo miesto ir uosto. Lietuva irgi nukentėjo nuo to paties kaimyno, nustojo Vilniaus ir kovojo su raudonąja armija. Kai apsigynė, įvyko taika, tačiau turėjo kovoti viduje su komunistais ir lenkais (POW byla).

Išsiaiškinus, jog toks bendradarbiavimas abiejų pusių pagedaujamas ir naudingas — susitarta. Vokiečiai pasiūlė laikyti nuolatinį savo ryšininką Kaune. Pasiūly-

mas buvo priimtas, ir tada atvyko kapitonas Hans Kleinas. Ar tai buvo 1919 ar 1920 metais — nežinau, bet 1921 metais taip radau. Po kelių mėnesių kapitonas Kleinas davė man suprasti, jog direktija Karaliaučiuje laukia mano, kaip naujo viršininko, vizito. Jis žadėjo mane palydėti ir, su kuo reikia supažindinti. Susitarėm dėl dienos. Aišku, kap. Kleinas telefonavo, ir ten buvo pasiruosta. Karaliaučiuje jis man rekomendavo apsiginti ne viešbuty. Svarbiausias motyvas — per daug seklių lenkų, aliantų komisijos. Be to, Fremdenheime — ramiau ir patogiau — pačiam miesto centre. Palydėjo į tą heimą ir žadėjo rytdieną iš ryto atvykti pas mane. Kai žvalgybinis rekomenduoja, galima įtarti ir kitokius tikslus. Iš ryto, pro langą, pastebėjau du aiškius seklius. Nusisypsojau, būčiau išbandęs, ko jie verti, bet teko laukti kapitono. Jis greitai atsirado, ir mes nuvykome į Polizeiprezidiumą, kur buvo ir kriminalinės policijos direktija. Ten Kleinas supažindino mane su simpatingu komisarui Abtu, kuris, be to, puikiai kalbėjo rusiškai, buvo baigęs Rusijoje gimnaziją. Sutiko jis mane draugiškai:

— Su jumis teks mums daug apie ką išsikalbėti; manau, jūsų apsilankymas bus labai įdomus abiem pusėm. Bet dabar eisime pas direktorių.

Senyvas, per šešiasdešimt metų direktorius irgi buvo malonus, bet tai jau buvo kito tipo. Pakvietė vakarienis į Central Hotel, sakydamas, kad bus daugiau žmonių, nes jis sukviets komisarus ir pasienio rezidentus susipažinti.

Po vizito direktoriui, kapitonas Kleinas nuvežė mane į kariuomenės štabą — susipažinti su kontržvalgyba. Ten vizitavo kontržvalgybos viršininką gen. štabo majorą (pavardės neprisiminu) ir dar vieną, civiliais drabužiais, bet ir jį titulavo majoru. Išėjus iš jų, kap. Kleinas paaiškino, kad tas antrasis gen. štabo majoras esąs "askari". Klausiu, ką tai reiškia?

— Kaip jūs žinote, mūsų kariuomenės skaičius apribotas, be to, nevalia mums turėti karinės žvalgybos, karo attachė ir kai kurių rūšių ginklų, kaip pav. aviacijos, šarvuotųjų ir tankų. Visi, kurie eina ta pareigas nelegaliai, oficialiai nėra etatuose — jie juo-

dieji, ir mes juos vadiname "askari", tai buvusios mūsų kolonijos Togo juodosios tautelės vardas.

Buvau nustebintas kapitono Kleino atvirumu ir supratu, jog anas "askari" majoras yra žvalgybos viršininkas. Spėjau, kad "askari" yra ir pats kap. Kleinas, nes iš santykiavimo štabe ir policijos direktijoje buvo aišku, jog Kleinas nesijautė subordinuotas policijoje ir visai kitaip elgėsi karo štabe. Buvau pakviestas priešpiečių su abiem majorais ir kapitonu Kleinu. Kalba sukosi ne apie dabartinius darbus, bet apie buvusį karą, ir rusų armiją. Po priešpiečių su kapitono grįžome į Polizeiprezidiumą darbo posėdžio. Palikęs mane Aptui kapitonas Kleinas atsiprašė sakydamas:

— Susitiksime vakare.

Nuėjome pas direktorių, kur radome daugiau žmonių. Direktorius pasveikino mane, pasakė komplimentą, kaip jau momentu dera. Jis pristatė man komisarus pavardėmis, neaiškindamas jų specifinių pareigų. Tarp jų man įstrigo gerai girdėtas 1911-12 metais — Drescher. Posėdis neilgai tęsėsi, pasikeitėm bendromis žiniomis apie naujus komunistų metodus (modus operandi) Rytprūsijoje ir Lietuvoje.

Pakilus nuo stalo, dar kurį laiką pasikeičiau keiliais sakiniais su atskirais komisarais. Direktorius atsisveikino.

— Duosime sveičiui pasilsėti. Turėsime progos su juo išsikalbėti vakare.

Komisaras Drescher 1911 m. buvo Eitkūnuose pasienio komisaru ir Virbalio gelež. stotyje rusų ką tik įsteigtos kontržvalgybos buvo pagautas in flagranti, priimant iš Kanuo dentisto dr. Segalio pakieta su žiniomis apie Kauno tvirtovę ir 27 artilerijos brigadą. Abu buvo areštuoti, o vėliau suimta dar 9-10 kareivių-raštininkų Kaune. Tai buvo lyg ir Vilniaus karo apygardos kontržvalgybos krikštai.

Komisaras Drescher skubėjo vos ne pirmasis atsiveikinti su manim tuoj po posėdžio:

— Atsiprašau, būtų įdomu pasikalbėti, bet turiu skubų darbą. — Jo veidas pasirodė man keistokas—

Baltiečiai "Nėra nei negrai, nei arabai, nei papuasai"...

PRO BALTICA Melanges de dies a Kaarel R. Pusta. In Memoriam. Publies sous la direction de Juri G. Poska. Publication du Comite des Amis de K.R. Pusta, Stockholm, 1965. Dvi nuotraukos, 244 puslapiai, kaina nepažymėta.

Knyga skirta pagerbti estų diplomata ir valstybininką Pustą (1883-1964). Ją išleido rio adresas: Drottningatan 85, Pustos Draugų Komitetas (ku-Stockholm), susidedas iš 38 įvairių tautybių žymių narių. Jų tarpe randame ir vieną lietuvį, prof. dr. Bronių Kaslą, Wilkes College istorijos ir politinių mokslų skyriaus vedėją. Visą knygą sudaro atskiri straipsniai, kurių autoriai pagal savo pasirinkimą nagrinėja kurį nors Baltijos kraštus liečiantį klausimą.

Straipsniai rašyti įvairiomis kalbomis: angliškai, prancūziškai, estiška, norvegiškai, švediška ir vokiškai. Rinkinyje jie sudėti ne dalykine, bet autorių pavardžių alfabetine eile. Tai tikra kalbų ir temų mišrainė. Baltijos problemas svarsto net šeši autoriai: turkas, lenkas, lietuvis, švedas, prancūzas ir estas. Tai visai natūralu, kad yra daug pasikartojimų, ypač kas liečia didžiųjų tautų siekimus dominuoti Baltijos jūroje. Man atrodo, kad taikliausiai ir trumpai viską apėmė dr. Kaslas "Power Politics on the Baltic" (155-160 p.).

Rusų bolševikų siekimai užakcentuoti trumpai jų pačių žodžiais: "Estija, Latvija ir Lietuva užstoja Rusijai kelią į vakarų Europą. Jos skiria sovietinę Rusiją nuo revoliucinės Vokietijos. Reikia tą kliūtį pašalinti. Raudonasis Rusijos proletariatas privalo turėti galimybę išplėsti revoliuciją Vokietijoje. Baltijos užkariavimas įgalins sovietų Rusijai kelti bolševikinę revoliuciją Skandinavų kraštuose. Baltija tada pavirstų raudonosios revoliucijos jūra." (Izviestija, 1918 m. gruodžio 25 d.). Citata knygoje 23 pusl.

Iš kitų straipsnių paminėtini: dr. Edgar Andersen apie mėgi-

nimus sudaryti Pabaltijo valstybių sąjungą; dr. Dietrich Loeber apie sovietų teisės tyrinėjimus už sovietų bloko ribų; dr. Herbert Tingsten apie politinių pabėgėlių misiją; dr. J.G.H. Hoffmann apie Europos bažnytinę bendruomenę; paties rinkinio redaktoriaus Poskos estiškas ir prancūziškas supažindinimas su K. R. Pustos asmeniu ir veikla. Stebėtina, kad visoje biografijoje nerandame Pustos gimimo nė mirties datų. Iš papildomų šaltinių surasta: K. R. Pusta gimė Narvoje, Estijoje, 1883 m. vasario 29 d., mirė Madride, Ispanijoje, 1964 m. gegužės 4 d.

Visų svarbiausias ir ilgiausias (81-121 p.) straipsnis yra pran-

cūzų pulk. Jean Chabanier apie Baltijos valstybes nuo 1940 metų. Tai labai gera, tiksliai dokumentuota 25 metų Baltijos valstybių okupacijos, genocido, deportacijų, rusifikacijos ir visuotinės vergijos apžvalga. Pabaigoje jis ryškiai pabrėžia Jungtinių Tautų veidmainiškumą ir didžiųjų valstybių tylą, nes "...lietuviai, latviai ir estai nėra nei negrai, nei arabai, nei papuasai, ir jų žemės neslepia nei vario, nei uranijaus, nei žibalo" ... (117 p.).

Mums lietuviams labai šiltas yra Kalifornijos universiteto politinių mokslų prof. Malbone W. Graham straipsnis (137-146 p.) apie tai, kaip Amerikos diplomatijoje formavosi Baltijos

valstybių pripažinimas. Gyvai pavaizdaves diplomatų galvose sustingusią "nedalomosios" Rusijos idėją, rinkimines demokratų ir respublikonų partijų kombinacijas, jis pažymi, kad respublikonai atkreipė dėmesį į lietuvių balsus, ir įvykusios savotiškos / derybos Massachusetts valstybėje su senatorium Henry Cabot Lodge. Lietuviams palankūs vėjai papūtė, kai prezidentu buvo išrinktas respublikonas Warren G. Harding. Esą vieną 1922 m. vasaros dieną prezidentas kalbasi telefonu su Valstybės Sekretorium Charles Evans Hughes. Tarp kitų dalykų, prezidentas patyręs, kad JAV dar nėra pri-

pažinusios Lietuvos nepriklausomybės.

"Ar mes nepripažįstame Lietuvos?"

"Ne", atsakė Hughes.

"Tai kodėl, po velnių, mes nepripažįstame?" ("Well, why in the Hell don't we?") — teiravosi prezidentas.

Sekretorius mėginęs aiškintis. Hardingas jį trumpai drūtai perkirto:

"Tuoj pripažink". ("Well go ahead and recognize them then!")

Taip 1922 m. liepos 22 d. 11 val. rytą Jungtinės Amerikos Valstybės pripažino Lietuvą ir Estiją, ir Latviją (145 p.).

Antanas Kučas

Krikštolinis poetas Mykolas Vaitkus

"Serksno sidabras" — tai vešlus vienerių metų poezijos derlius! Derlius kūrybingo poeto, jau peržengusio aštuoniasdešimties metų amžiaus ribą.

O poezija... gyva, jauna, žvali — alsuojanti gyvenimo ir amžinybės problemomis, perteiktomis ypatingu gilumu, bet krikščionišku skaidrumu.

Vienatvėje gyvenančio poeto siela dažnai ilgesingai ir gilia-prasmei prabyla:

"Taip arti, taip arti ta ramybė plazdena, ta aušrelė šveini iš gelmių okeano... Sklendė amžių pradžioj jos atodūsiai tykūs ir šušens kaip svaja, laikui toly išnykus... ("Tyla amžinoji", 9 pusl.)

Poetas giliai įžvelgia ne tik subtilųjį gamtos grožį, bet ir girdi net gėlės tyliąją maldą:

"Tykiai tykiai žydi raudenu dukrelė. Iš gelmių išdygus, saulėn veidą kelia, Tartum skaisčią giesmę — savo tyrą maldą į grožybų Tėvą, kur visatą valdo: Štai esu aš, Tėve, kaip mene sukūrei, Tavo saulės aukse, Tavo mėlio jūroj, Savo tylią širdį Tau plačiai atskleidus, Kur teatsispindi Tavo šventas veidas" ("Gėlės malda", 11 pusl.)

Stipriai jaučia poetas gyvenimo tekme, mato jos klystkelius, ilgisi žmonėse pilnutinio gėrio bei grožio ir, tikėdamas gėrio ir grožio pergale prieš blogį, gieda:

"Pasilgau kažko ilgesingai gražaus, lyg kad dyvino sapno saulutės, kas stebuklą sukurtų iš žemės žmogaus, kai nušvistų jis, meilę pajutęs". ("Pasilgau kažko", 33 pusl.)

Bet vienatvė ir ilgesys —

dažni poeto palydovai. Jis net vėjelį klausia:

"Pasakyk, vėjeli, ko suoksi taip gaudžiai, kai tamsa švelnioji nakčiai skraistį audžia? Ar ir tu vienatvėj amžinoj ilgiesi ir bent sykį trokštum parymoti dviese?" ("Ar ir tu ilgiesi", 35 pusl.)

Graudulus, kaip ir kiekvieną, aplanko ir mūsų poeta:

"Tenai, tenai... jauni ir gražūs... Ir mūsų kelias — rytmetėdis. Ir ateity — svajū mirażas. Ir akyse — vien saulė, mėlis. O nūn? o nūn? Po tiek daug metų. Kaip tai toli! Šypsais graudžiai... Kaip tai gražu — kuždi iš reto,

ir skausmas ašarą išspaudžia. ("Graudū", 80 pusl.)

Mirties poetas nebijo — net himną jai gieda:

"Tadgi, viešnia nelauktoji, rūstų žygį vėl kartoji? Ką gi! tvieski šaltą ranką — reikia baigti laukimo tvanką. O tuo tarpu te trimitai Skelbia naują žemėj rytą, tedudena būgnų dūžiai, te gyvybės himnas užia!" ("Maršas mirčiai", 85 pusl.)

Tai tik trumpas žvilgsnis į šią Mykolo Vaitkaus poezijos knygą, kurioje poetas taip istabiai jautriai ir subtiliai išreiškia savo dvasios polėkius ir troškimus, giliai įsijaučia į begalinį kosmoso didingumą, žemiškųjų vertybių praeinamumą, žmogiškųjų galių menkumą ir viso, viso tekėjimą į visatos Kūrėjo rankas, kurios sukūrė žvaigždynus, šviesą ir tamsą — kuriam paliepus atėjome ir kuriam pašaukus išeisime.

Si puiki M. Vaitkaus poezijos knyga turėtų būti visų lietuvių mielai laukiama viešnia. (Mykolas Vaitkus, "Serksno Sidabras", 86 pusl. Gražiai išleido Lietuviškos knygos klubas. Skoningą viršelį nupiešė P. Jurkus). Pranas Lembertas

Izidorius Vasyliūnas po koncerto New Yorko kovo 20 d. Viduryje — kompozitorius Julius Gaidelis, kairėje smuikininko sūnus, pianistas Vytenis M. Vasyliūnas, akompanavęs koncertui. Nuotr. V. Maželis.

BALTŲ ANTRASIS KONCERTAS BOSTONE

Kovo 25 Jordan salėje Bostone buvo antrasis baltų koncertas. Dainavo estų dainininkė Irene Loosberg, kontraltas. Tai buvo aukšto lygio koncertas.

Turtingas, tirštas balsas, natūralių mezo spalvų, pačiu savo skambėjimu traukė klausytojų dėmesį ir simpatijas. Gerai apvaldytas jis buvo klusniu ir rankiu jos meno uždaviniams.

Suskirsčiusi savo programą į penkis skirsnius, Irene Loosberg pradžioje davė Haendelio "Per Pietą" iš "Il Florido" ir Beethoveno "Die Ehre Gottes aus der Natur", kur ji parodė savo balso ramų platumą pirmuose dviejuose dalykuose ir didybę trečiajame.

Antrame programos skirsnyje buvo Schumanno "Frauenliebe und Leben", aštuonių dainų ciklas. Laikau ši numerį labiausiai nusisekusių. Čia dainininkė panaudojo skirtingą dinaminį laipsnį, visą veikalą paversdama švelniu moterišku kūriniumi, išgaudama turtingą skalę atitinkamų nuotaikų bei nuoseklumą. Iš tų dainų dvelkė romantiškumas pirmoje, minkštumas antroje, klausiamai perduota trečioji, ramiai, patenkintai ketvirtoji, džiūgaujanti penktoji, švelniai šeštoji, laimintai septintoji ir skausmingai aštuntoji.

Po pertraukos trečiame skirsnyje buvo G. C. Menotti "I shall find for you shells and stars" iš "The Consul" ir C. Saint — Seans'o arija "Amour viens aider" iš "Samsonas ir Dalila". Čia Menotti veikale dai-

nininkė parodė save visai skirtingoje plotmėje įnešdama vaidybinio elemento. Jos kalba su naujagimiu buvo stiprus, jaudinantis ir užburiantis momentas. Saint-Saens'o arijoje ji grįžo prie savo didingos išraiškos.

Ketvirtame skirsnyje buvo atstovaujami estų kompozitoriai. E. Oja su "Oo poeem" Nakties poema, dramatinio polėkio, romantinio stiliaus veikalas, M. Saar su ramiu liamentišku lyg ir psalminiu "Lapse motte" — Mintys apie vaiką ir "Sugisene lill" — Rudens gėlė, įspūdingas, audringas akompanimentu veikalas, ir E. Tubino "Noor armastus" — Jaunoji meilė, audringos nuotaikos, optimistiška bei entuzijastinga pabaiga veikalėlis.

Paskutiniame skirsnyje buvo anglų bei kanadiečių C.H. Parry groteskinis "Love is a Bable" ir R. Quilter "Now Sleeps the Crimson Petal" ir "Love's Philosophy", abu lengvo muzikinio turinio, konvencionalės harmonijos veikalai.

Koncerto akompaniatorė Dagmar Kokker puiki, tobula ir preciziška palydovė, parodė save daugiau Saint-Saens'o arijoje ir Tubino bei Saar veikaluose. Šiaip ji apsiribojo labai švelniu, tikslu, tobulu muzikiniu fonu, vietomis rodė, kad dainininkė dainuoja "a cappella", be akompanijavimo. Kai kas tai laiko idealiu akompanijamentu. Tačiau ne visi kompozitoriai sutinka su tuo ir norėtų panašaus akompanijamento savo veikalams. Harmonija nėra vien tik fonas, ji kartu yra

ir išraiškos dalis, ir vietomis akompanijavimo ryškesnis iškilimas padaro veikalą gyvesnį, turtingesnį bei įvairesnį.

Baltų koncertų serija yra mūsų kultūros gyvytis liudininkas bei paminklas. Kiekvienas, kuriam rūpi mūsų kultūra bei savęs kultūrinis ugdymas, turėtų ir noro aplankyti šią meno šventovę, neišskiriant nei mažamečių vaikų, kad pritrūktų bilietų ir lūžtų salė, nes tai yra tikras mūsų dvasios penas ir stipriausias tremties ginklas.

Izidorius Vasyliūnas

Dail. J. Bagdonas kurį laiką iš New Yorko buvo išvykęs į Washingtoną, kur turi savo studiją. Ten nupiešė keletą didelių paveiklų. Pats didžiausias — 10 pėdų x 22 pėdų. Prie šio didžiojo paveiklo matome grupelę Washingtono lietuvių: iš k. į d. — A. Vaičiulaitis, R. Giedrienė, dail. J. Bagdonas, inž. F. Giedrys, K. Tylienė, inž. A. Tylenis, R. Vilimienė, J. Vitėnas, dr. V. Vilimas.

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. .... Tel. STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluskutės, kojinės. Čia gaurama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami poaizduotiniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkiti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: šokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val. CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11208
Telefonas STagg 2-5938

Gimnazija visų remtina

PLB Valdyba, 1966 balandžio 1 dienos posėdy susipažinusi su Vasario 16 gimnazijos tikrinimo komisijos duomenimis ir su Vokietijos LB Krašto Valdybos ir kitų su gimnazijos išlaidymu bei darbu susijusių organų paaikškinimais, sutarė:

1. Pareikšti padėką tikrinimo komisijos nariams inž. V. Adamkavičiui, dr. P. Karveliui ir dr. P. Radvilai už atliktą išsamų tikrinimo darbą ir visiem organams bei paskiriems asmenims už parodytą rūpestį gimnazijos darbu bei likimu.

2. Persiųsti tikrinimo komisijos duomenis ir siūlymus Vokietijos LB Krašto Valdybai ir Vasario 16 gimnazijai susipažinti ir dėl jų pasisakyti. Galutiniai duomenys lietuvių visuomenei bus paskelbti po šių pasisakymų.

3. Vieningu PLB Valdybos įsitikinimu, Vasario 16 gimnazija, būdama vienintelė tokios rūšies lietuviško švietimo ir auklėjimo institucija svetur, atlieka ne tik reikšmingą vaidmenį lietuvių išlaikyti, bet ir išsivys lietuviams jungti ir lietuvių tautos bei Lietuvos vardu svetur garsinti. Dėl to PLB Valdyba, reikšdama padėką Vokietijos LB vadovybei ir visiems laisvojo pasaulio lietuviams, kurių pastangomis Vasario 16 Gimnazija įkurta, išlaikyti ir išugdyta, kartu trokšta, kad šis išsivys lietuvių švietimo židinys augtų, stiprėtų ir tobulėtų. To bus pasiekta dviem keliais: šalinant pastebėtus trūkumus ir gimnaziją remiant. Trūkumų

PLB VALDYBOS PAREIKŠIMAS VASARIO 16 GIMNAZIJOS REIKALU

šalinimas yra Vokietijos Lietuvių Bendruomenės kompetencijoje ir rankose. Gimnazijos remimas apima visus laisvojo pasaulio lietuvius. Dėl to PLB Valdyba prašo: aukotojus ir rėmėjų būrelių vadovus tęsti ligi šiol taip gražiai ir ištvėringai

vykdytą savo darbą; visus galinčius ir kvalifikuotus pedagogus, ypač mokslus baigusius patriotinį jaunimą, atsiliepti į kvietimą ir vykti nors terminuotai į Vasario 16 gimnaziją dirbti; gera valia ir tautinio solidarumo dvasia padėti šalinti visą kitas kliūtis, atsirandančias Vasario 16 gimnazijos darbo ke-

PLB Valdyba

KEARNEY, N. J.

Svento Vardo vyrų tradicinėje šventėje

Siemet Sopulingosios Dievo Motinos šv. Vardo vyrų savo tradicinei bendrai komunjai ir iškilmingiems pusryčiams pasirinko Kančios sekmadienį (kovo 27). Iš ryto visi bendrai dalyvavo mišiose, priėmė komuniją ir po to susirinko į parapijos salę bendriems pusryčiams.

Jau daug metų kaip šv. Vardo draugijos vyrų šios tradicijos laikosi. Ir šiemet vyrų gretos pripildė bažnyčią ir salę. Matėsi ir jaunesnės kartos, o taitai džiugu, nes senesniajai kartai traukiantis, jaunoji ruošia senąjį pakeisti. Draugija šiemet minės savo 50 metų gyvavimo sukaktį (Data dar nenustatyta).

Pirmininkas Vincas Grinevičius, kuris daugelį metų vadovavo ir dabar vadovauja šiai draugijai, tvarkė šventės programą ir jai vadovavo. Suminėję seniausiuosius draugijos veikėjus, pristatę garbinguosius svečius, pakvietė pagrindiniu

kalbėtoju kun. J. Barkū, Benediktiną, iš Newark, N.J.

Prelegentas — čia gimęs, čia mokslus ėnęs, bet dar visa širdimi mylis savo tėvų žemę, jos kalbą ir josios papročius. Savo paskaitoje prisiminė tėvų kraštą, pabrėžė tuos momentus kai rusų caro valdžia norėjo iš lietuvių širdžių išplėsti katalikų tikėjimą, nutautinti ir supravoslavinti. Kun. J. Barkaus žodžiai krito kiekvienam į širdį.

Kalbėjo dar Kearny miesto meras J. Healey, kuris yra didelis lietuvių draugas, net į savo padėjėjų pasirinkęs lietuvių Petrą Velevą, žinomą šioje apylinkėje veikėją ir lietuvių banko reikalų tvarkytoją.

Klebonas kun. J. Sarnas, kaip draugijos dvasios vadas, šiltu žodžiu ir didele pagarba apibūdino draugiją ir josios nuveiktus darbus. Draugija, kuri per 50 metų nepalūžo, bet ėjo tvirtai užsibrėžtu keliu, visais atžvilgiais rėmė parapiją, kovojosi su šelstančiais bedievybe, tikrai verta pirmaujančios vietos ne tik parapijoje bet ir apskrityje lietuvių katalikų gyvenime.

J. Mel.

JAV LB CENTRO VALDYBOS DARBAI

nai pareigomis pasiskirstė taip: A. Ustjanaukas — pirm., A. Šliogeris — vicepirm., A. Maslauskas — vicepirm., R. Grajauskas — sekr. ir J. Navickas išd.

Prie pagrindinės valdybos sudarytos trys sekcijos: politinė, socialinė ir jaunimo. Šiom sekcijom narius taip pat parinko nominacinė komisija. Į politinę sekciją sutiko įeiti: Valerijonas Balčiūnas, Zigmantas Strazdas ir Birutė Zabulienė. Į socialinę — Jadvyga Dapkienė, Emilija Liaukienė ir Danutė Grajauskienė. Į jaunimo sekciją — Onutė Kriščiokaitė, Aušra Norkūnaitė, Nijolė Draugelytė, Gintaras Nenortas ir Džiugas Minukas. Šie visų sekcijų nariai irgi en bloc išrinkti, nors daug jų susirinkime ir nedalyvavo.

Į revizijos komisiją išrinkti: Benediktas Dapkus, Jurgis Petkaitis ir Matas Vaišnys.

Įdomiausia susirinkimo dalis — prof. Valerijono Balčiūno politinių įvykių pranešimai.

Baigęs politinę apžvalgą, prelegentas papasakojo ir apie New Haveno lietuvių atstovų suvažiavimą. J. Bernofas

NORWOOD, MASS. Vasario 16 proga aukojusių sąrašas perklaidą praleistas Karolis Kvedaravičius, aukojęs 5 dol.

Baltimorėje balandžio 17, sekmadienį, 10 v. r. iš televizijos stoties WBAL-TV, 11 kanale, bus pusvalandžio programa apie A. Kezį, S. J., nuotraukas. Programa kartojama pirmadienį, bal. 18, 9 v. r. Nuotraukoje iš k. į d. stoties tarnautojas, A. Kezys, S. J. kun. K. Pugevičius, programos organizatorius.

DAR DAUGIAU JAUNIMO ATVAŽIUOJA Į KONGRESĄ

Iki balandžio pradžios PLB jaunimo metų tautos komisijoj jau buvo užsiregistravę 85 atstovai, atvykę iš 13 kraštų. Ši komisija rūpinasi kitų kraštų jaunimo — už JAV ir Kanados ribų — atvykimu į kongresą ir globa JAV-ėse.

Anksčiau užsiregistravę jau buvo skelbti spaudoje. Papildomai užsiregistravo šie atstovai:

Australija — Vytautas Viktoras Straukas;

Kolumbija — Algirdas Dyrikis, Janina Birutė Kazlauskaitė, Tadas Vytautas Kazlauskas, Gervidas Kypstins, Rasa Irena Šernaitytė, Antanas Audronis Vilūnas;

Urugvajus — Elena Gramašauskaitė;

Venecuela — Raimundas Bis-

kis, Irena Jablonskytė, Regina Jablonskytė, Jadvyga Klovaite, Romanas Klova, Marius Kvedaras, Jonas Milčiūnas, Aldona Versekaitytė, Juozas Zavadzkas, Ričardas Zavadzkas, Arūnas Zupkus;

Vokietija — Alfredas Starukas.

Pagal kraštus užsiregistravusių atstovų skaičius skirstomas taip:

Anglija — 10, Austrija — 2, Australija — 19, Belgija — 3, Brazilija — 3, Italija — 1, Kolumbija — 6, Naujoji Zelandija — 1, Prancūzija — 7, Šveicarija — 1, Urugvajus — 1, Venecuela — 11, Vokietija — 20. Pridėjus JAV ir Kanadą — viso 15 kraštų.

Kitų kraštų jaunimui labai reikia lietuvių paramos. Pir-

mausia turime padėti jiems atvažiuoti į Ameriką. Jie patys yra surinkę pinigų kelionei apmokėti, bet jų nepakanka. Ieškome mecenatų, kurie sutinka apmokėti visas arba dalį kelionės išlaidų kitų kraštų jaunimo atstovams. Jau du mėcenatai yra išpildę savo pasižadėjimą, atsiųsdami pinigų kitų kraštų jaunimo kelionėms apmokėti. Tai Lietuvių Studentų Sąjunga JAV, apmokėjusi kelionę atstovui iš tolimiausio krašto — Naujosios Zelandijos ir Vincas Kizlaitis Clevelande, apmokėję kelionę Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje mokiniui. Mecenatai yra skubiai reikalingi, nes balandžio 20 pinigų reikia įmokėti kelionių biurams.

Atvykusius iš kitų kraštų jaunuolius norima apgyvendinti lietuvių šeimose prieš ir po Kongreso, kad jie galėtų pagyventi lietuvių tarpe.

Visi, kurie nori ir gali mūsų jaunimui padėti, prašomi skubiai savo aukas siūsti ir apie savo talką praesti PLB JM tautos komisijai šiuo adresu: Mr. Vytautas Kamantas, 477 Cole Plaza, Willowick, Ohio 44094, Telef. (216) 944-1448.

Pittsburgh, Pa.

Kovo 27 sudarytas Pittsburgho jaunimo metų komitetas, į kurį įeina: Stella Lesutis — pirmin., Juozas Taoras ir Antoinette Naujalis — vicepirm., V. J. Kolyčienė — išd., Vyto Lucius — sekr., Fr. Pukas, Andrew Rozger ir J. Pakevičius — nariai; iš jaunimo: Davė Kvedaras, Gintautas Taoras, Danutė Žilinskaitė, Lorraine ir Rose Anne Žusinaites. Komiteto steigimo reikalais iš Clevelando atvyko energinga Jūra Gailiūsytė, Pasaulio Lietuvių jaunimo metų finansų komisijos vicepirmininkė ir tautos komisijos sekretorė.

Per Vyto Juciaus radijo valandėlę viešnia kalbėjo į visus lietuvius ir ypač į jaunimą, kviesdama visokeriopa prisidėti prie jaunimo metų pasisiekimo. Vietos ir apylinkės parapijų

klebonai bei kunigai mielai sutiko paremti komitetą ir jo veiklą.

Vytautas Lucius per savo Tėviškės Garsų radijo pusvalandį (WZUM 1590 KC., Carnegie, Pa.) kiekvieną sekmadienį nuo 12 iki 12:30 val. jaunimo metus puikiai garsina ir populiarina.

Prie jaunimo metų komiteto suorganizavimo daug prisidėjo Juozas ir Bronė Taorai, visuomet rimtai ir su atsидėjimu sielojęsi lietuvių išlaidymu, patys augindami keturis sūnus, kurių du jau studijuoja universitete.

Komitetas pramato greitai laiku suruošti pobūvį ir tikisi paramos iš mūsų jaunimą remiančių lietuvių. J.P.

— Dail. M. Zukauskienės paroda Waterbury, Conn. kovo 19 ir 20 buvo gausiai lankoma. Paroduota daugiau kaip 12 paveikslų. Parodą ruošė ir globojo L.B. Waterburio apylinkė.

WORCESTER, MASS.

Worcesterio jaunųjų Lietuvos vyčių 24 kuopa balandžio 17 d. rengia apskričio suvažiavimą šv. Kazimiero parapijos salėje. Registracija bus 9-9:30 v., mišios — 10 v., toliau užkandžiai, susipažinimas, bendras susirinkimas — 1-30 v. šv. valanda — 4 v. Baigiama vakariene ir pasilinksminimu.

Kalbės kun. Albinas Janiūnas, apskričio dvasios vadas, kun. kleb. J. Jutkevičius — 26-tos kuopos dvasios vadas, P. Miškinas — apskričio vicepirmin. ir kiti.

Suvažiavimą rengė speciali komisija: C. Spirauskaitė, Z. Brantaitė, D. Sutkaitytė, S. Pauliukonytė, S. Pelonytė, D. Jankowski, J. Sermukšnis, F. Kondrotas ir kiti. Kuopą globoja M. Jankowski. S. Paul.

IŠ VISUR

— III Dainų šventės komitete jau yra užsiregistravę 23 chorai. Dar neužsiregistravę chorai prašomi nedelsiant užsiregistruoti. Pirmininko dr. S. Biežio adresas: 3241 West 66th. Pl., Chicago, Ill., 60629.

— Prel. J. Balkūnas pasakys pagrindinę kalbą balandžio 17 per labdaros pietus. Hotel America patalpose, Hartford, Conn. Pietų metų programai vadovaus teisėjas Pranas Monchun. Visas pelnas skiriamas Matulaičio namų statybai.

— Specialus antspaudas "Lithuanian World Youth Congress, June 30-July 3, 1966, Chicago, Illinois, U.S.A." vartojamas antspauduojant visus PLB JK komiteto, įvairių komisijų ir PLB valdybos į visą pasaulį siunčiamus laiškus ir vokus. Tokių laiškų išsiųsta jau tūkstančiai, visur skelbiant įvyksiantį lietuvių jaunimo kongresą ir garsinant Lietuvos vardą.

— Petro Babicko muzikinis, operetinio charakterio, 4 veiksmų scenos veikalas "Gintaro žemės pasaka" gegužės 28 statomas Los Angeles lietuviškoje scenoje. Pastatymo organizuoja Lietuvių Fondo komitetas, režisuoja Juozas Kaributas.

— Anglijos lietuvių šimtmečio istorija pavesta parašyti K. Barėnui, "Europos Lietuvis" redaktorius. Didelis lietuvių emigrantų skaičiai Anglijoje išikūrė apie 1870, vengiant caristinės priespaudos ir ilgos karo tarnybos. 1900 m. Anglijoje buvo priskaitoma arti 9000 lietuvių.

— Lietuvių Fonde kovo 25 pagrindinio kapitalo buvo 250, 150 dol., o narių 1055. Visi pripažįstame, kad lietuvių ir mūsų kultūrinės pastangos reikalingos skubios ir pastovios finansinės paramos. Kai LF pasieks milijoną dol., minėtiems tikslams turėsime pakankamai lėšų. Tad visi lietuvių, be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo, laikykitės šventa pareiga ir didele garbe tapti LF nariais — amžino Lietuvos kultūrinio paminklo statytojais. Kas lietuviškai galvoja — į LF stoja. LF adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60629, telefonas 7782858.

HARTFORDAS KVIEČIA PAREMTI MATULAIČIO NAMUS

Putnamo lietuvių seselių veikla ir darbai žinomi visiems lietuviams, kurie bent kiek domisi gyvaisiais lietuvių reikalais.

Viena tų seserų veiklos sritis — tai senelių globa. Tam jos turi tik nedideles patalpas.

Prieš kelerius metus užsimota ir visą laiką rimtai ruošiasi pastatyti didelius, praktiškus senatvės bei poilsio lietuviams taip reikalingus Matulaičio namus, kurie galėtų priglauti apie 120 asmenų, su gydymo priemonėmis bei personalu.

Paruošti projektai, gauti tinkami žemės plotai, išrūpinti reikalingi pripažinimai bei leidimas, ruošiamas ir tobulinamas personalas, įvairiais būdais sukaupta statybai pradėti lėšų dalis.

Statybą vykdyti norima kuo greičiausiai. O ir reikalas labai skubus, nes būtina padėti tiems lietuviams, kurie tokios įstaigos jau dabar reikalingi.

Valdžia, gerai vertindama seserų vienuolių darbus, savo daili prisidėjo. Sudėjus ligi šiol sukauptas lėšas ir užtraukiant paskolas, darbams vykdyti dar reikia skubios paramos mūsų pačių visuomenės aukomis, nes įstaiga pirmiausia skiriama lietuviams.

Kas gali, ypač iš toliau, siunčia savo dalį tiesiog Putnamui. Kitose vietovėse, pav., Chicagoje, Clevelande, Detrote, Bostone, New Yorke ir k. seserų darbai rėmėjai ruošia įvairius parengimus, vakarus, parodas ir pan., kurių pajamas skyrė ir skiria Matulaičio namų statybai.

Connecticuto sostinėje, Hartforde, seselių vienuolių veiklos rėmėjai užsimojo surengti didelį labdaros vakarą su oficialia dalimi, menine programa ir vakariene.

Ponios S.D. Shimkienės vadovaujamas komitetas jau gerą pusmetį viską organizuoja ir ruošia. Yra ir iškilmingas garbės komitetas, moraliai remias Matulaičio namų fondo reikalą. Per Atvelykį, balandžio 17, Hotel America Hartforde ir įvyks tas parengimas — vakaras, į kurį kviečiami lietuvių iš viso rytinio JAV pakraščio.

Mėgstame girti Nek. Pr. M. Kongregacijos seseris vienuoles už jų tikrai gerus darbus lietuvių, už jų lietuvišką uolumą jaunimo auklėjimo srityje, už senelių lietuvių globą, už gerą spaudą ir t.t. O dabar kiekvienam tauriam lietuviui yra gera proga ne tik gėrėtis ir girti, bet ir konkrečiai prisidėti, paremiant šį parengimą.

A. Saulaitis

HARTFORD, CONN.

L.B. Hartfordo apylinkės metinis narių susirinkimas įvyko balandžio 2 L.A.P. klubo patalpose. Pradėjo buv. apylinkės pirm. Alg. Dragunevičius, ir prezidentumą pakviesdamas Z. Strazdą — pirmininku ir Z. Dapkienę — sekretore. Buvusio susirinkimo protokolą perskaitė Z. Dapkienė.

Pranešimą apie L.B. Hartfordo apylinkės metinę veiklą padarė buv. valdybos pirm. Alg. Dragunevičius. Iš nuveiktų darbų pažymėjo: rusų konsulatų steigimo reikalu buvo kreiptasi į senatorius, kad tam neduotų eigos; drauge su apygarda birželio 20 surengta didžiulė demonstracija prieš komunistų Lietuvos okupavimą; gausiai dalyvauta lapkričio 13 žygyje į Jungtines Tautas ir tam reikalui surinkta 1,090 dol. aukų; su kitomis organizacijomis surengtas Vasario 16 minėjimas ir surinkta 900 dol. aukų, kurios paskirtos Lietuvių Tarybai ir jaunimo kongresui; prisidėta stiprinant "Aido" chorą, kuris dabar intensyviai rengiasi trečiai dainų šventei ir Siluvos kopyčios šventinio iškilmės Washingtono; sudarytas jaunimo komitetas.

Pirmininkas padėkojo apylinkės valdybos nariams už rūpestingai eitas pareigas. Gi prezidentumo pirm. Z. Strazdas padėkojo pačiam valdybos pirmininkui už jo didelį per kelis metus Lietuvių Bendruomenėi atliktą darbą. Alg. Dragunevičius, būdamas ir lietuvių "Tėvynės Garsų" radijo valandos vedėjas, visuomet Lietuvių Bendruomenės reikalus skelbdavo per radiją ir taip judino lietuviškąją veiklą.

Apie išdo stovį pranešė P. Kriščiokaitis. Perekaitytas ir revizijos komisijos aktas. Per metus pajamų turėta 168,80 dol., išlaidų — 60,25 dol., balansas 108,55 dol.

Nominacinė komisija iš anksto surado asmenis, kurie sutiko įeiti į naują valdybą, būtent: Antanas Ustjanaukas, Antanas Šliogeris, Adolfas Maslauskas, Romualdas Grajauskas ir Jonas Navikas. Tad šie asmenys en bloc ir išrinkti. Valdyba, nors du nariai ir nedalyvavo, laikė

šv. Antano gimnazijos Kennebunkporte krepšinio komanda. Nuotr. B. Kerbelienės.

Havajų liaudies menas

Pasakoja dail. B. Jameikienė

Mėlynas dangus. Okeano bangos tai švelniai užlieja paplūdimių smėlį, tai sudūžta į koralų rifus. Palinkusios lieknos palmės. Zaviros mergaitės, gėlė "lei" pasipuošusios, šoka hulahula. Slama sausų žolių sijonai, tvanksi ukulėlės garsai. Havajai! Kas nenorėtų jūsų aplankyti!

Užtat buvo malonu, kai viena penktadienį (kovo 11) staugiai netikėtai Havajai aplankė mus, susirinkusias New Yorko Lietuvių Moterų Klubu posėdžio. Dailininkė Bronė Jameikienė, orientalinio meno specialistė, ketverius metus dėčiusi Havajų universitete, savo nepaprastai įdomia ir patrauklia paskaita porai valandų perkėlė mus į tas žavingas salas. Prieš mūsų akis viena po kitos slido skaidrės, pavaizduojamos salų gamtą, žmones ir ypač tautodailę.

Liaudies menas, — pradėjo B. Jameikienė, — yra nepaprastai svarbus, nes jis atspindi vietos gyventojų kultūrą, papročius, gyvenimo būdą, kūrybinę vaizduotę ir grožio supratimą. Jis vaizdine forma išreiškia mintis, kurios tautai yra svarbiausios ir dominuojančios.

Havajiečių liaudies menas priklauso Ramiojo Vandens polineziečių salyno grupei ir turi visas charakteristikas, būdingas kitoms polineziečių gyvenamoms saloms.

Iki vakariečių atvykimo polineziečiai visai neturėjo metalo. Visi havajiečių daiktai buvo gaminami akmeniniais kirvuokiais, iš ryklių dantų bei kriauklių padarytais peiliais, koralų brūžyklėmis ir pan. Nežinojo jie ir molio.

Tiek kasdieniniams reikmenims, tiek kulto objektams gaminti svarbiausia medžiaga buvo medis. Medžio skulptūra yra pati išpūdingiausia ir įdomiausia havajiečių liaudies meno ša-

ka. Patys geriausi jos pavyzdžiai yra didieji mediniai dievai šventyklose. Havajietis menininkas suprato medžio vertę ir natūralų jo grožį, jį pilnai išnaudojo, neslėpdamas jo paviršiaus po dažais. Naminiai rakiniai susidėjo iš įvairaus dydžio medinių ašorių ir apskritų dubenių, kurie pasižymėjo labai gerai išlaikyta proporcija, bet neturėjo jokių papuošimų. Havajiečiai čia daugiau reikšmės skyrė formai, ne ornamentui. Didžiųjų vartojami indai maistui kartais būdavo papuošti figūrėlėmis, išdrožtomis iš to paties medžio gabalo, bet neišraižytomis plokščiaame paviršiuje. Havajiečiai labai retai skaptuodavo plokščią reljefą.

Havajiečiai neturėjo staklių. Vartojo nertas tinklines meščiagas, kurias gamino iš plonai išplakto medžio žievės vidurinio sluoksnio ir kurios panašios į senovės kiniečių popieri. Jas išpuošdavo įvairiausiais raštais, kurie buvo atpažinti mažaais bambukiniais štampais. Dominavo kamuoti geometriniai piešiniai, sukomponuoti iš įvairių spalvų.

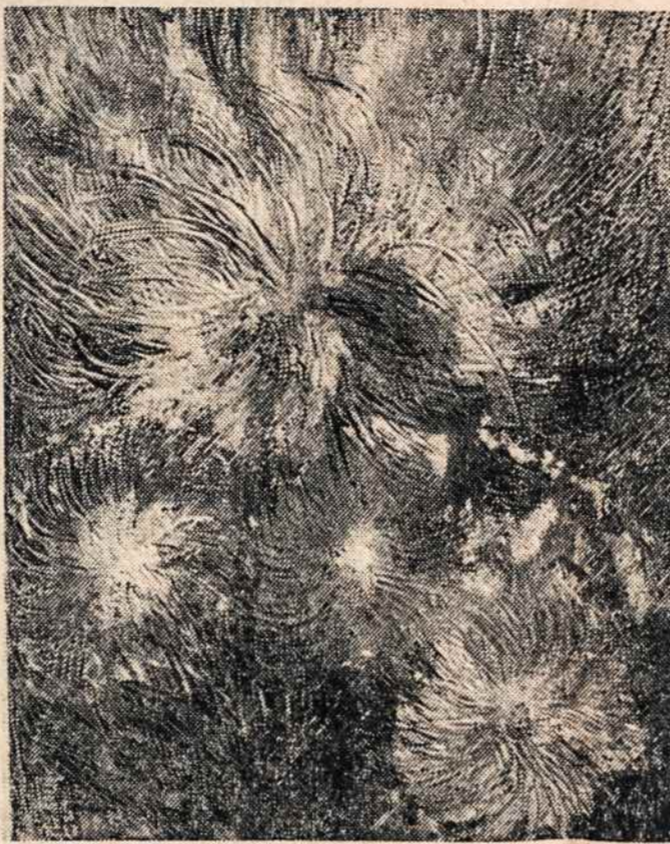
Prie havajiečių tautodailės reikia priskirti įvairius papuošalus. Vadai dėvėjo tam tikras, jų rangą atitinkančias, insignijas, išdrožtas iš dramblio kaulo ir pakabintas ant storo pluošto kaselių, supintų iš tikrų žmonių plaukų. Kiti papuošalai buvo daromi iš žuvų kaulų, gyvulių ilčių, jūros kriauklių. Vėlesniais laikais, vakariečių įtakoje, buvo veriami karoliai iš įvairių sėklių.

Neturėdami nei stiklo nei metalo, naudojo savo natūralias medžiagas, pasidarydami labai gražius papuošalus.

Havajiečiai vadai dėvėjo plunksninius apsiaustus bei šalms. Apsiausto pagrindui buvo naudojamas tankus virvūčių tinklas, o šalmsams — vytelių

tinklas, į kurių mazgus buvo įrišami plunksnėlių pluošteliai, taip sudėlioti, kad sudarydavo lygų paviršų, kaip tikro paukščio krūtinę. Mėgiamos spalvos buvo raudona ir geltona, ornamentams naudodavo juoda spalvą. Apsiaustui pagaminti reikėjo sugauti apie tūkstantį tų rėgtonų ir raudonų paukštelių ir prasėdėti mėnesius jų plunksnytėms supinti.

Iš tokių pat plunksnų buvo daromi dievų vaizdai — iki še-

J. Rūtenio paveikslas — Gėlės.

J. RŪTENIO PARODA NEW YORKE

New Yorko Atletų Klubui priklauso Jonas Rūtenis. Nors jis paskutiniu laiku sviedinio nespardo, bet už tai mikliu savo ranką, tapydamas paveikslius. Priešė jų didžiausią krūva visai nauju, dar nematytu, o sportininkai pasiryžo juos parodyti lietuvių visuomenei Atletų Kl-

bo patalpose. Sportininkų globojama paroda bus Atletų Klubu patalpose balandžio 16-17 dienomis. Paroda atidara šeštadienį nuo 12 v. iki 8 v.v., sekmadienį nuo 12-5 v.v. Oficialūs parodos atidarymas — 4 v.

J. Rūtenis pažįstamas ne tik savo kūryboje. Jis žinomas ir iš laikraščių puslapių ir visuomeniško darbo. O kaip apsisieis sportininkai bei jo? Jei šį kartą vėl turime progos pamatyti Jono kūrinį, tai jie yra visai nauji, kiek skirtingi nuo ankstyvesnių darbų. Šiandieninio gyvenimo maišaty jo paveiksliai inėja daug džiaugsmo. Jis išėina su lengvai sprendžiama lietuviška tematika, indamas ją iš lietuvių literatūros ir muzikos kūrinių. Jam čia Rūpintojėlis rodo kelią gyvenimo sukuriuose, žuvedra primena brangų jaunystėje matytą pajūrį. Pasakų melioidija apgaulingomis salvomis ir muzikos garsais mėgina išsiveržti iš paveikslų rėmų. Amerikoniški dažai virsta lietuviškomis pievomis, pinčiuko liūnu ir Grainio liepa.

Pradėjęs tapyti ne taip seniai, jis dideliu darbštumu ir veržlumu yra surengęs bent keletą parodų įvairiuose miestuose. Kviečiame aplankyti ir šią parodą. V. S.

J. Rūtenis pažįstamas ne tik savo kūryboje. Jis žinomas ir iš laikraščių puslapių ir visuomeniško darbo. O kaip apsisieis sportininkai bei jo? Jei šį kartą vėl turime progos pamatyti Jono kūrinį, tai jie yra visai nauji, kiek skirtingi nuo ankstyvesnių darbų. Šiandieninio gyvenimo maišaty jo paveiksliai inėja daug džiaugsmo. Jis išėina su lengvai sprendžiama lietuviška tematika, indamas ją iš lietuvių literatūros ir muzikos kūrinių. Jam čia Rūpintojėlis rodo kelią gyvenimo sukuriuose, žuvedra primena brangų jaunystėje matytą pajūrį. Pasakų melioidija apgaulingomis salvomis ir muzikos garsais mėgina išsiveržti iš paveikslų rėmų. Amerikoniški dažai virsta lietuviškomis pievomis, pinčiuko liūnu ir Grainio liepa.

J. Rūtenis pažįstamas ne tik savo kūryboje. Jis žinomas ir iš laikraščių puslapių ir visuomeniško darbo. O kaip apsisieis sportininkai bei jo? Jei šį kartą vėl turime progos pamatyti Jono kūrinį, tai jie yra visai nauji, kiek skirtingi nuo ankstyvesnių darbų. Šiandieninio gyvenimo maišaty jo paveiksliai inėja daug džiaugsmo. Jis išėina su lengvai sprendžiama lietuviška tematika, indamas ją iš lietuvių literatūros ir muzikos kūrinių. Jam čia Rūpintojėlis rodo kelią gyvenimo sukuriuose, žuvedra primena brangų jaunystėje matytą pajūrį. Pasakų melioidija apgaulingomis salvomis ir muzikos garsais mėgina išsiveržti iš paveikslų rėmų. Amerikoniški dažai virsta lietuviškomis pievomis, pinčiuko liūnu ir Grainio liepa.

Pradėjęs tapyti ne taip seniai, jis dideliu darbštumu ir veržlumu yra surengęs bent keletą parodų įvairiuose miestuose. Kviečiame aplankyti ir šią parodą. V. S.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiaime laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

KEIČIANT DARBOVIETĘ

Klausimas

Prieš 6 metus darbe, keldamas mašiną, susižeidžiau nugarą. Dirbau metalo liejykloje. Teko išgulėti ligoninėje tris savaites, paskui šešias savaites gydysis namie. Ortopedas daktaras prirašė tokį korsetą, kurį ir dabar tebedėviu. Man grįžus į darbovietę, davė lengvesnį darbą, kurį sugebėjau gan gerai atlikti. Su laiku man ir šis darbas pasidarė per sunkus, be to bosas (foreman) visai pradėjo prie manęs kabintis, tai ieškojo manęs kabintis, tai ieškojo prie manęs kabintis, tai ieškojo prie manęs kabintis. Pas kitą žmogų gavau darbo kaipo "salesman" pardavinėti namus. Tada apleidau fabriką ir pradėjau verstis bizniu. Deja, pabandęs keletą metų taip verstis, priėjau išvados, kad iš to pragyventi negalėliu. Nors žmona dirba, bet mes turime vaikų, kuriuos tuoj teks leisti į kolegiją, o pinigų nėra. Nugarą man pagerėjo, kartais net užmiršdavau, kad turiu pažeistą nugarą. Pradėjau vėl ieškoti darbo fabrike. Prieš 11 mėnesių pasisekė gauti darbo vieta fabrike, darbas buvo kiek panašus į tą darbą, kurį anksčiau dirbau, bet žymiai lengvesnis, nes šis fabrikas turėjo daug geresnių įrengimų, negu pirmasis. Dirbau virš pumėsio, bosai buvo manimi labai patenkinti. Gavau viršvalandžių ir visas ejo sklandžiai. Prieš du mėnesius aš pasaukau vieną mašiną su tam tikslui pritaikintu įrankiu ir staigiai pajutau duriantį skausmą nugaroj ir jos nebegalėjau ištiesinti. Fabrike

yra ambulatorija; mane ten nuvedė ir daktaras apžiūrėjo. Aš buvau pasiūstas pas specialistą, kuris mane apžiūrėjo, ir kuriu išpasakojau savo pirmos ligos istoriją. Sako, tas pats reikalas atsinaujino. Buvau vėl patalpintas į ligoninę. Tik dabar bėda, kad mano fabrikas atsisako man mokėti ligos pašalpą. Sako, susižeidei nugarą ne pas mus, o pirmame fabrike, kuriame dirbai; mes nei nežinojome apie tą pirmą susižeidimą. Mano dukte su žmona buvo nuėjusios į pirmą fabriką; tai jie sako, ne mūsų reikalas. Jis seniai pas mus nebedirba; pats paliko savo noru ir po pirmo susižeidimo buvo visai pasveikęs. Kas man dabar daryti? Daktaras sako, kad aš dar mėnesiais negalėsiu grįžti į darbą, jei mane ir priimtų atgal.

Nukentėjęs, N.Y.

—0—

Atsakymas

Tamsta nusiųsk savo žmoną į "Industrial Accident Board". Tegul ji sužino, ar Tamstos fabrikas juos painformavo apie Tamstos susižeidimą pagal įstatymų nustatytą tvarką. Taipogi Tamstai patarčiau kreiptis pas vietinį advokatą, kuris gins reikalą. Neturiu abejonės, kad Insurance (draudimo) bendrovė, kuri apdraudžia Tamstos paskutinįjį darbdavį, bus atsakinga už Tamstos nelaimę, o ne pirmojo darbdavio draudimo bendrovė. Tik Tamsta neužmiršk, kad čia gali dar būti visokių kitų komplikacijų, mediciniškų ir teisiškų; draudimo bendrovės

turi savo specialistų-gydytojų ir advokatų; todėl Tamsta, taip pat turi turėti savo daktarą ir savo advokatą, kuriems rūpės ne darbdavio ir draudimo bendrovės interesai bei reikalai, bet Tamstos.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Sparta" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinos, visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., F. Northport, N.Y., 11731.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Spassky - Petrosjan, balandžio 11 Maskvoje pradėjo 24 partijų mačą, pasaulio čempiono vardui laimėti.

Danas Larsen įveikė Ceferj (Sov.) santykiu 5-4, įgaudamas teisę dalyvauti kitų metų tarponinėse.

Mar del Plata, tarp. turnyrą Argentinoje, laimėjo didmeistris Smyslov 11-4, Stein 10½, vengras Portisch 9½, amerikietis Reshevsky 9, argentinietis Balbochan ir vokiečiai Uhlmann po 8 tš. Zemiau dar liko 4 didmeistrai: Najdorf ir kt.

9 lietuvių dalyvavo Chicago atvirose, kurias laimėjo jaunas meistras R. Verber 7½ tš., W. Martz JAV jaunių ir Wisconsin čempionas 7 tš. Mūsų meistras Tautvaisas balgė su 6 tškais, šalkauskas pririnko 5½ (!), laimėdamas A kl. prizą; Jankauskas ir B. Palucius po 5, V. Narkevičius ir A. Vilutis, Ind. po 4½ tš., A. Zujus, K. Ramas ir R. Fabijonas po 4 tš. Fabijonas buvo atžymėtas savo klasesu prizu.

Svarbų laimėjimą, Bostono tarpklubinėse, iškovojo So. Bostono Lietuvių pil. dr.-jos antroji komanda, kurios sudėtį žaidžia keturi jaunuoliai: Algirdas Leonavičius, Ramūnas Girnius, Kestutis Makaitis ir Saulius Girnius. Balandžio 8 d. ši komanda įveikė B klases pirmūną — Boylston klubą, santykiu 3:2. Taktus laimėjo: Jonas Starinskas, Ramūnas ir jo brolis Saulius Girniai. Šis laimėjimas sustiprino Lietuvių B komandos padėtį lygos lentelėje, kuri dabar išrodė šitaip: Lithuanian 8½, Boylston 7½:6½, tačiau prieš akis dar dvejos rungtynės su stipriausiais varžovais: Tufts ir Bostono universiteto tarpu, kai Boylstono klubas turi lengvesnius varžovus. Be to ant kulnų lipa Harvardo univ. komanda.

Boston Sunday Globe, balandžio 11 naujai pasirodęs po ilgai trukusio streiko, taipina Lietuvių klubo žaidiko Algio Makaicio puikiai sužaista partija su ekspertu Bloom, o South Boston Tribune, bal. 7 aprašo vietos abiejų Lietuvių komandų sekme Bostono tarpklubinėse varžybose.

turi savo specialistų-gydytojų ir advokatų; todėl Tamsta, taip pat turi turėti savo daktarą ir savo advokatą, kuriems rūpės ne darbdavio ir draudimo bendrovės interesai bei reikalai, bet Tamstos.

Daug sutaupysi pirkdamas per "Sparta" radiją, radio-consoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinos, visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., F. Northport, N.Y., 11731.

Niekad nenustokite vilties

Kas nors ir kur nors jums vis dar gali padėti. Jeigu Jūs nesijaučiate gerai, negaluojaite ir turite skausmus skambinkite arba rašykite, kad paskirtų laiką pasimatymui: Area Code 201 - Tel.: 642-0773 —

DR. J. MILLER, D.C. Ph.C.
Praktikuoja 44 metai
790 Broad St. (kamp. Market St.)
Newark, N.J. 07101

Ši iliustracija tarnauja tam, kad susidarytumėte vaizdą apie žmogaus kūno organus ir jų tvarką. Ir tai padės Jums geriau save pažinti.

IŠKILMINGAS JUBILIEJINIS

Banketas ir šokiai

Įvykis

Seštadienį Balandžio 23 d. 7 val. vak.

Programa 8 val.

SV. TREJYBĖS LIETUVIŲ SALEJE

NEWARK, N. J.

nuo 9:30 v. v.

gros Gutauskų orkestras

Bilieto kaina \$7.50

Taip pat esate nuostindžiai kviečiami!

JUBILIEJINĖS MISIOS

būs sekmadienį,

Balandžio 24 dieną,

10:30 val. ryte.

sv. Trejybės bažnyčioje

Newark, N. N.J.

Dr. JOKŪBAS J. STUKAS, Direktorius maloniai Jus kviečia į

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIO VALANDOS

25 METŲ SIDABRO JUBILIEJAUS paminėjimo

KONCERTĄ ir BALIŲ

Sekmadienį

Balandžio (April) 24 d

WEBSTER HALL

119 E. 11th Street (prie 3rd Ave.) New Yorke

Programoje:

- Operos solistas ALGIRDAS BRAZYS iš Čikagos
- Solistė LIONĖ JUODYTE iš New Yorko
- "RŪTOS" Dainų Ansamblis, vad. Alg. Kačanauskui
- Naujas moterų sekstetas "ZIBUOKLĖ", vad. L. Stukui
- Juokdariai — "DOMINYKAS ir MOTIEJUS su draugu TIMOTIEJUM"

Programos pradžia 4 val. p. p. — šokiai 8 val.

Gros TED MAKSYMOWICZ Orkestras

Įėjimo kaina \$3.00 Rezervuota vieta \$4.00

Veiks DARBININKO spaudos kioskas

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratešti prenumeratą 1966 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$ _____ aukų \$ _____ VISO \$ _____

(Data)

(Parašas)

Aukštos kokybės lietuviški gaminiai: dešros, skilandžiai, duona, sūriai ir kiti maisto produktai gaunami Benedikto Zilinsko

B & B MAISTO KRAUTUVĖJE

91-15 JAMAICA AVE. • Woodhaven, N.Y. 11421 • Tel. 441-4554
Visi užsakymai pristatomi J namus veltui.
Vestuvėms ir pobūviams duodama nuolaida.

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausias dešros
Kelienei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užieikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 gatvių)

Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

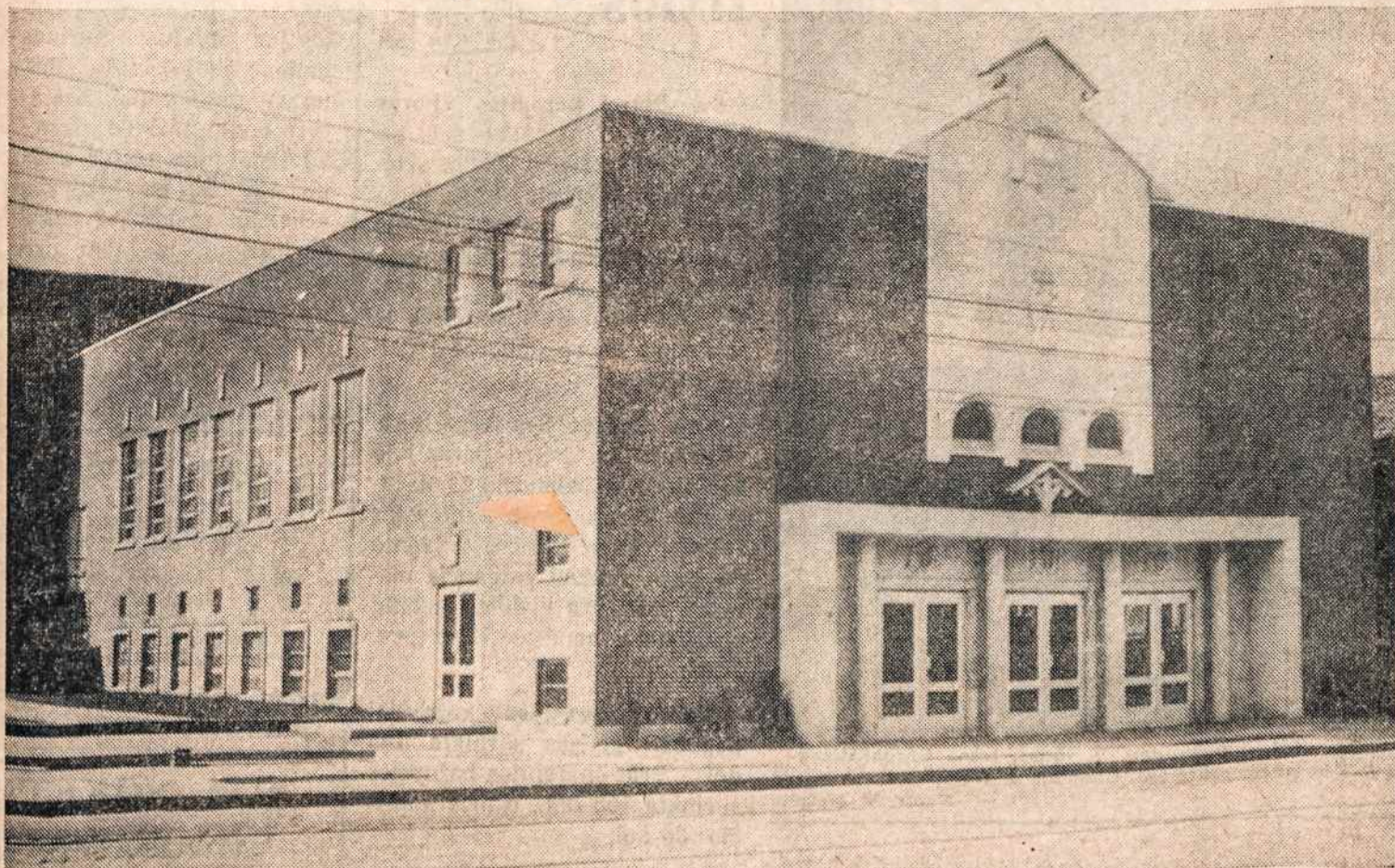
Astorijoje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540

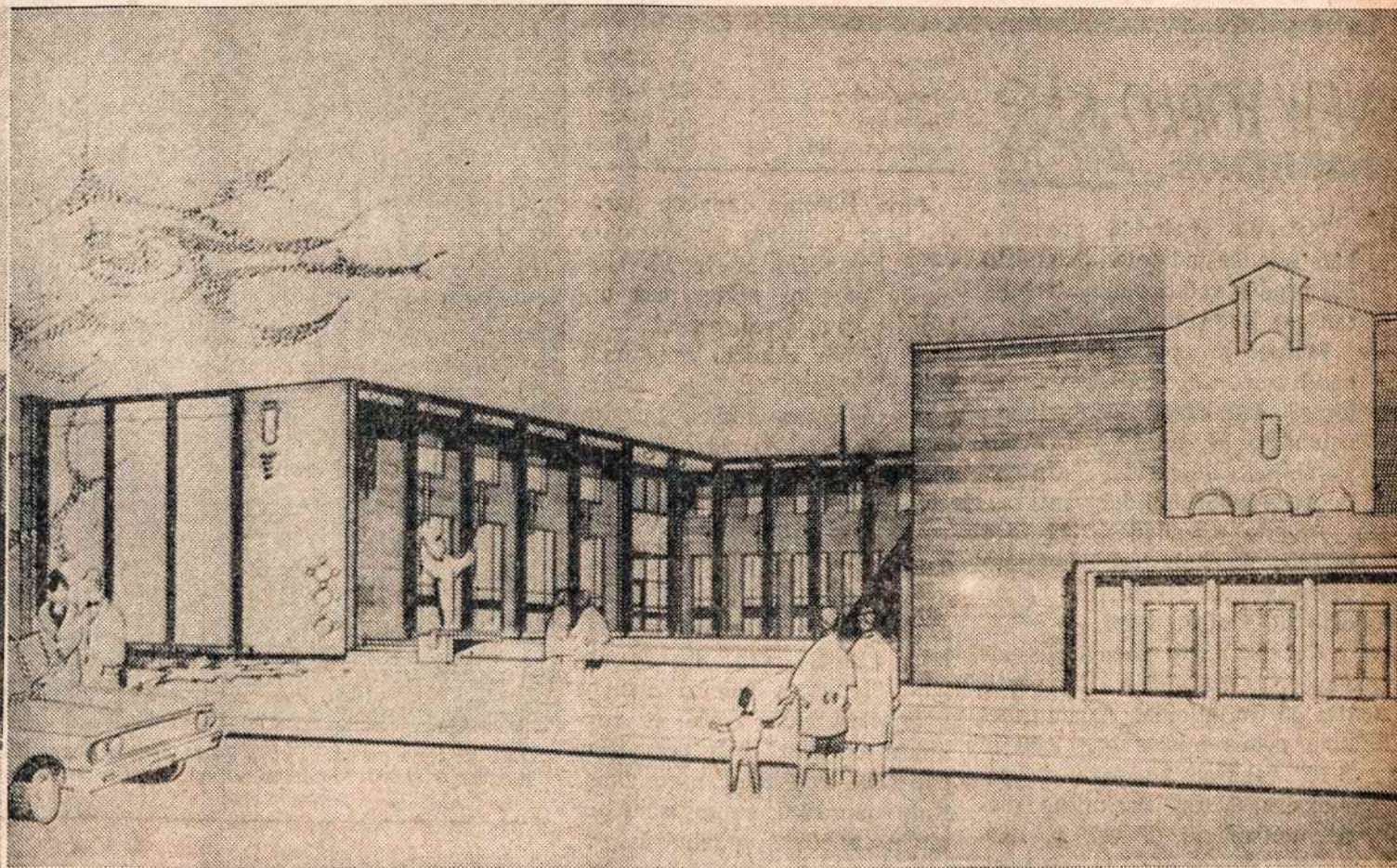
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

Per Atvelykį šventinami Toronto Prisikėlimo parapijos namai

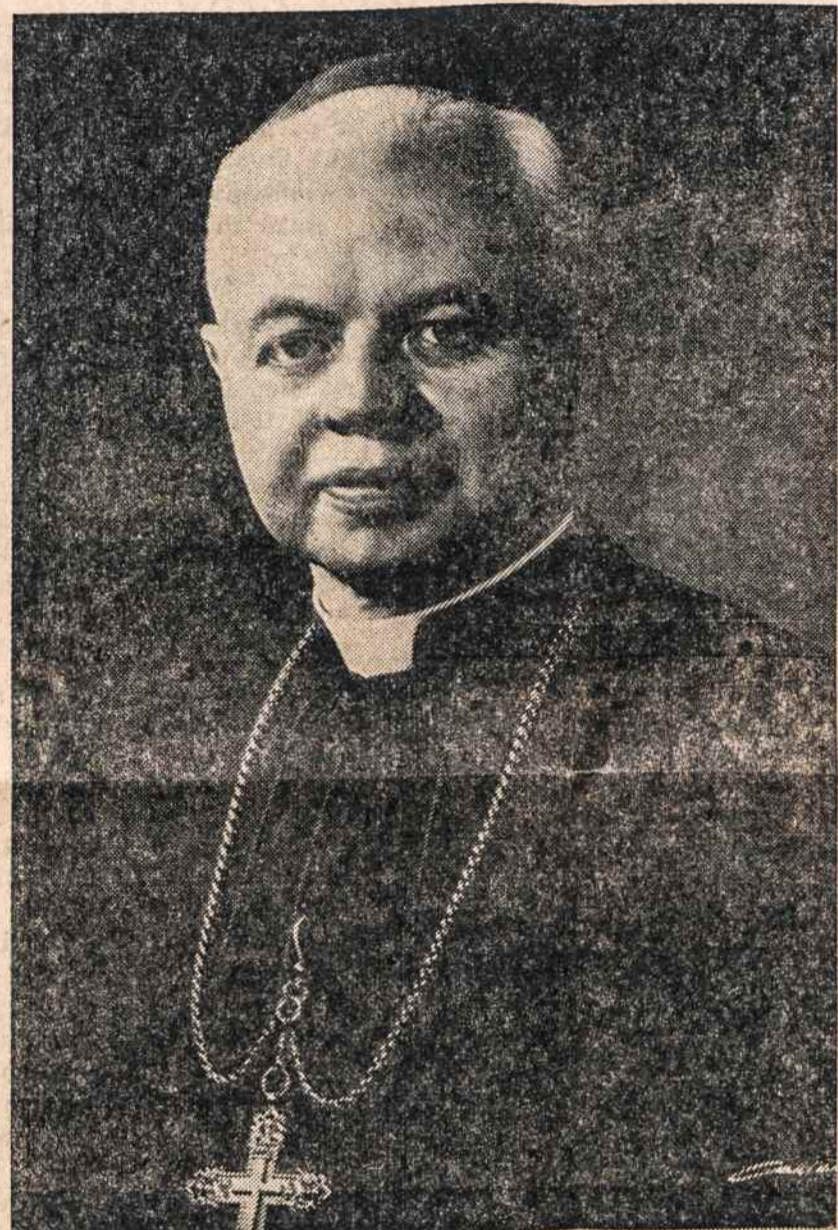
Prisikėlimo parapijos pastatas: viršuje laikinoji bažnyčia, apačioj — salė.

Naujųjų parapijos namų projektas.

Pirmasis parapijos klebonas, T. Bernardinas skaito Evangeliją. Soste J. Em. Toronto kardinolas, Jo kairėje T. Petras.

J. E. Toronto Arkivyskupas Philip F. Pocock.

Viena iš jauniausių laisvame pasaulyje veikiančių lietuviškų parapijų — Prisikėlimo parapija Toronte — ši sekmadienį savo istorijoje galės įrašyti naują, stambų laimėjimą. Kaip tik balandžio 17 šventinami nauji parapijos namai, kurių reikalingumas seniai buvo pajautas, ilgai planuotas ir pagaliau įvykdytas.

Sios parapijos pirmieji žingsniai pradėti žengti dar taip netolimoj praeity. Po antrojo pasaulinio karo atsivėrus durim į Kanadą, čia patraukė nemaža lietuvių miško ir kitokiems darbam. Pasibaigus darbo sutartim, naujieji ateiviai telkėsi į didesnius miestus. Daug jų atvyko į Torontą, kur jau rado ankstesnės emigracijos lietuvių ir jų įsteigtą šv. Jono Krikštytojo parapiją. Ta mažytė bažnytelė toliau nebepajėgė aptarnauti naujos lietuvių masės. Buvo gyvas reikalas steigti naują lietuvišką parapiją. Toronto kardinolas J. McGuigan kreipėsi į Pranciškonų ordiną, kurs kvietimą priėmė.

Sutvarkius visus dokumentus ir oficialiai per Sv. Sostą pravedus lietuvių tautinės parapijos steigimą, 1953 gegužės 22 atvykę trys lietuviai pranciškonai — T. Bernardinas, T. Placidas ir T. Petras — pirmiausia rado prieglobstį turistų namuose 91 Jameson Ave., kurie dabar jau nugriauti ir jų vietoje pastatyti didžiuliai apartamentai. Trūkstant bažnyčių net ir vietiniam kanadiečiam, lietuviškom pamaldom teko ieškotis vietos kino teatro salėse.

Pasiskolinus pinigų ir užpirkus prie College gatvės sklypą, pradėta statyti laikinoji bažnyčia ir salė. Dabartinėje bažnyčioje pirmą kartą šv. mišios buvo atlaikytos 1955 rugsėjo 11.

Parapijiečių dauguma — paskutiniosios kartos ateiviai, jaūncs, augančios šeimos. Per pirmą dešimtmetį parapijoje pakrikštyta 762, palaidota 77. Dabartiniu metu parapijai priklauso virš 4000 sielų.

Parapijos pirmam klebonui išėjus į gimnazijos darbą Kennebunkporte, klebono pareigas perėmė ir iki šiol jas eina T. Placidas. Jam šiuo metu talkininkauja T. Paulius, T. Tarcizijus, T. Ambrozijus, T. Rafaėlis ir Br. Hortulanas.

Prie parapijos veikia visa eilė organizacijų ir draugijų. Katalikų Vyrų Draugija, įsisteigusi 1959 pavasarį, rūpinasi religine bei kultūrine veikla. Nuo 1962 veikia ir stipendijų fondas. Jau parenta visa eilė studentų. Moterų Draugija, įsteigta 1956, turi virš 140 narių. Reiškiasi karitatyvinėje veikloje, siunčia siuntinius Suvalkijon ir Vokietijon, organizuoja siuvimo, kepimo ir virimo kursus, ruošia koncertus ir kitokius kultūrinius parengimus. Treti-

ninkai pati pirmoji parapijos organizacija — veikia nuo 1954 pradžios.

Ypatingai stiprus parapijos choras. Jam praeityje vadovavo prof. S. Kairys, P. Motiejūnas ir V. Verikaitis. Dabartiniu metu chorui vadovauja muzikas kun. Br. Jurkšas.

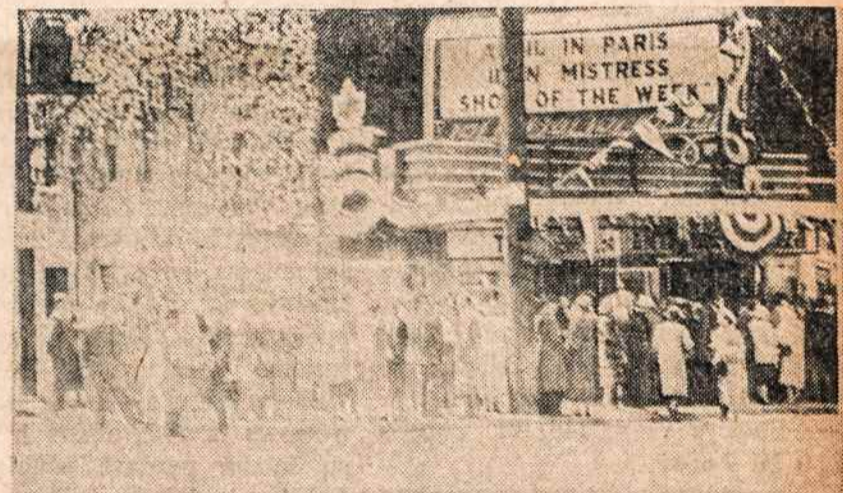
Jaunimo choras, kuriam taip pat vadovauja kun. Br. Jurkšas, jungia didelį jaunimo būrį. Virš 130 vaikų lietuviškai gieda kiekvieną sekmadienį savo mišiose ir lietuviškomis dainomis pajvairina parapijos parengimus. Pavasario metu jaunimo choro nariai dalyvauja Kanados vaikų suvažiavimuose.

Nuo paskutinio rudens parapijoje veikia ir trečias — jaunuolių merginų choras, į kurį į-

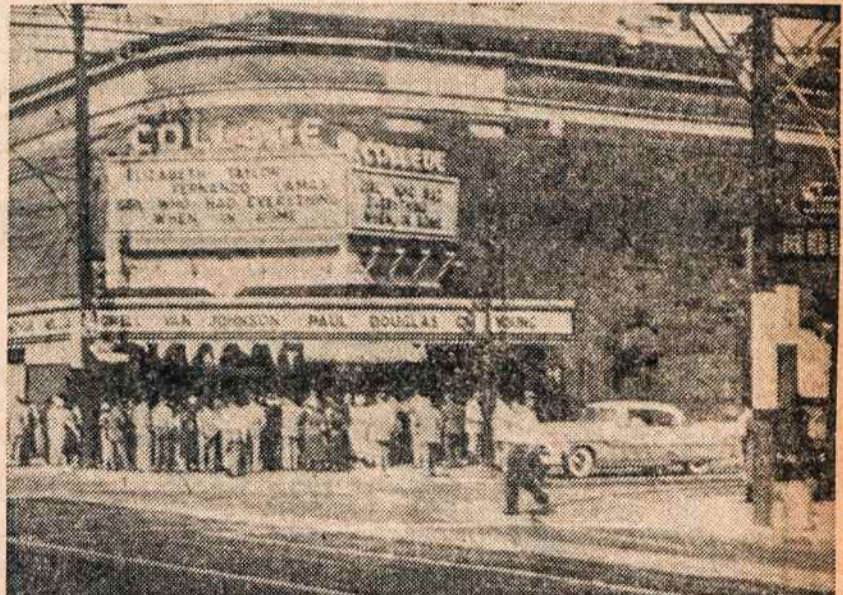
sijungia vis daugiau naujų pajėgų.

Negalima nepaminti ir kovingiausios parapijos organizacijos — Aušros sporto klubo. Šis klubas yra daug prisidėjęs prie lietuvių vardo garsinimo Kanadoje ir JAV. Įsteigtas 1955 vasario 11, dabar išaugęs į stiprų vienetą, pajėgų sėkmingai rungtis įvairiose sporto šakose. Aušros lengvatletai ir plaukikai lietuvių pirmenybėse per pirmus aštuonis veiklos metus laimėjo 33 naujus rekordus.

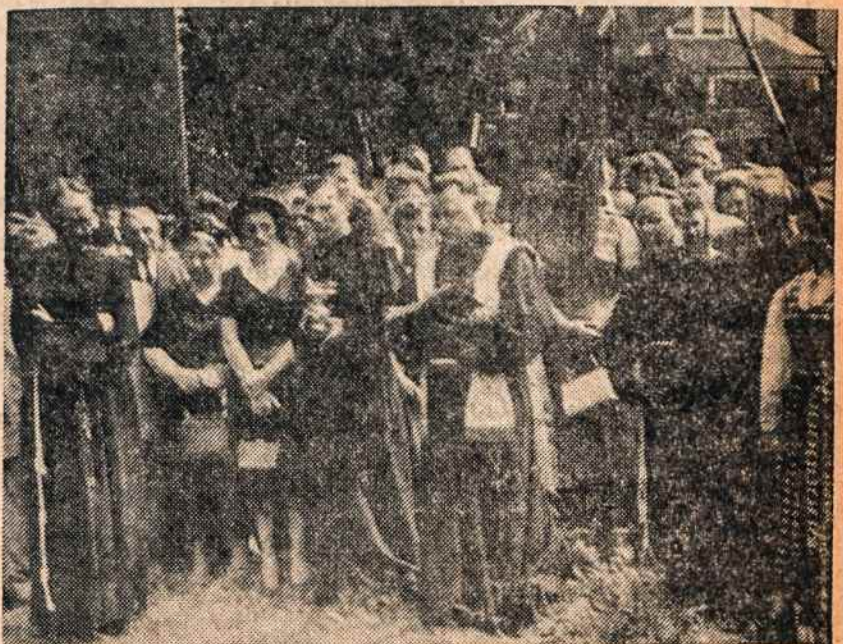
Vasaros metu parapijos stovyklavietėje N. Wasagoje nuo 1955 vasaros ruošiamos jaunimo stovyklos. Per vasarą kelionis pamainomis šia stovykla pasinaudoja iki 600 lietuviško jaunimo.

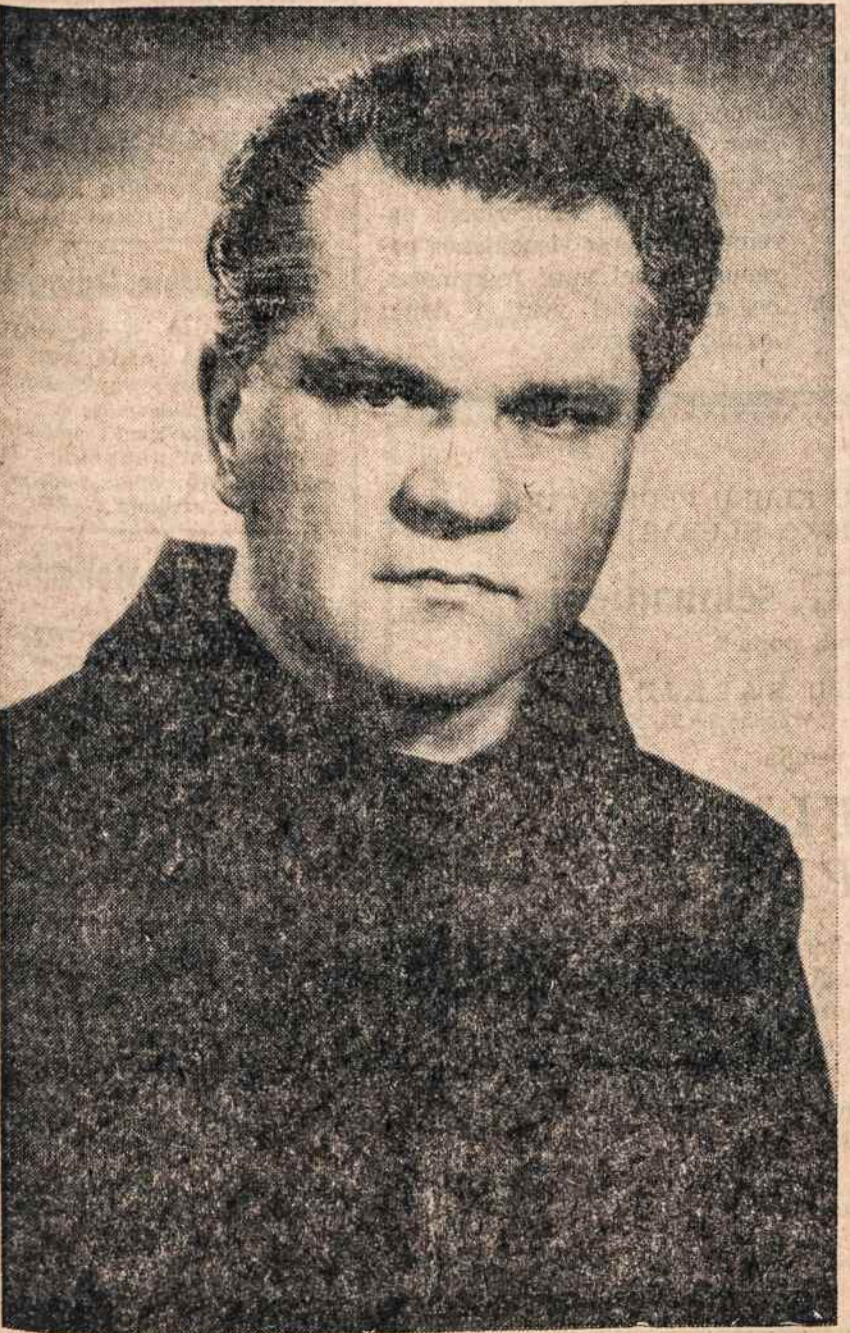
Pirmoji Prisikėlimo "bažnyčia" — "Parkdale" kino teatras.

Antroji Prisikėlimo "bažnyčia" — "College" kino teatras.

Tuometinis princiūjolas T. Jurgis šventina pirmąją parapijos nuosavybę — sklypą.

Dabartinis Prisikėlimo parapijos klebonas T. Placidas.

Dabartinis Toronto lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas T. Paulius.

Dabartinio parapijos komiteto pirmininkas dr. J. Sungaila.

T. Bernardinas ir T. Placidas pirmomis dienomis Toronte prie nuomojamo buto.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Maironio mokykla praneša, kad nuo šeštadienio, balandžio 16, pradės veikti vaikų darželis ten pat, kur veikia mokykla.

Maspetho apylinkės lituvių bendruomenės metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, balandžio 17, po 11 val. mišių parapijos salėje. Visi Maspetho lietuviai kviečiami dalyvauti.

Angelių Karalienės parapijos maldos apaštalytės laimėjimų vakaras bus šeštadienį, balandžio 16. Pradžia 4 val.

Aušros Vartų parapijoje per Atvelykį, balandžio 17, prasidės 40 val. atlydai. Atlydų dienomis rytais mišios bus 7:30 ir 8:15, vakarais mišios ir pamokslas 8 v.v. Paskutinę dieną, antradienį, 8 val. v. mišios, pamokslas ir procesija. Proga velykinei atlikti. Klebonas prašo parapičius ir svečius atsilankyti.

Kun. J. Aleksiuoniui, Angelių Karalienės parapijos klebonui, reiškiamas nuoširdžia padėka už leidimą naudotis parapijos sale, mums rengiant studijų dieną. Liet. Katalikių Kultūros Draugija.

Petras Makauskas-McKosky, 88 m. amžiaus, mirė balandžio 11. Laidojamas balandžio 14d. 10 val. šv. Trejybės kapinėse po gedulingų pamaldų šv. Jurgio bažnyčioje, kurioje velionis buvo pirmasis kolektorius. Paliko liudinčią žmoną Veroniką, du sūnus ir dukrą su šeima. Laidotuvėmis rūpinasi J. Garšvos šerminė Brooklyne.

Skautai ir skautės, minint organizacijos Globėjo šventę, balandžio 24, sekmadienį, organizuotai dalyvaus 11 val. pamaldose Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje. Po pamaldų bus trumpa tuntu sueiga.

L.R.K.S.A. 115 kuopa, talkininkaujant kitoms New Yorke esančioms kuopoms, ruošia Susivienijimo 80 metų sukakties minėjimą. Banketas ir šokiai įvyks balandžio 30 d., 8 v.v. šv. Jurgio parapijos salėje, 207 York St. Brooklyn, N.Y. Bilietų ir kitais reikalais skambinti: A. Speičys VI 6-6344, Br. Bobelis MI 7-6637.

Dviem asmenim išnuomojami keturi kambariai maža nuomos kaina. Galėtų ir darbu atsilyginti. Nemokamai gali naudotis dideliu daržu. Rašyti: Mr. Paul Peter Brazinskas, Rt. 3, Box 317, Newton Falls, Ohio.

Jono Rūtenio tapybos paroda lituvių atletų klubo salėje vyks balandžio 16 ir 17. Oficialus parodos atidarymas balandžio 16 d. 4 val. popiet.

Skautų ir skaučių rengiamas linksnavakaris (šokiai, žaidimai, spalvotas filmas, loterija ir kt.) įvyks balandžio 23 d., 6 val. v. Angelių Karalienės parapijos salėje.

Velykų stalą rengia Kat. Mot. Sąjungos 29 kuopa šį sekmadienį, balandžio 17 d. 1 val. p. p. Angelių Karalienės parapijos salėje, 213 So. 4th St., Brooklyn. Rengėjos kviečia atsilankyti visus New Yorko ir apylinkės lietuvius į šį lietuvišku papročiu ruošiamą parengimą. Kaip paprastai, sąjungiečių pobūviuose laikas praeina šėnirniškoje ir draugiškoje nuotakoje. Tai patirs kiekvienas, atsilankęs ir į šį velykinį parengimą. Vaisių metu bus pritaikinti Velykų šventėms laimėjimai. Auka tik 3 dol. Aukų bilietus galima gauti pas platintojas ir prie įėjimo.

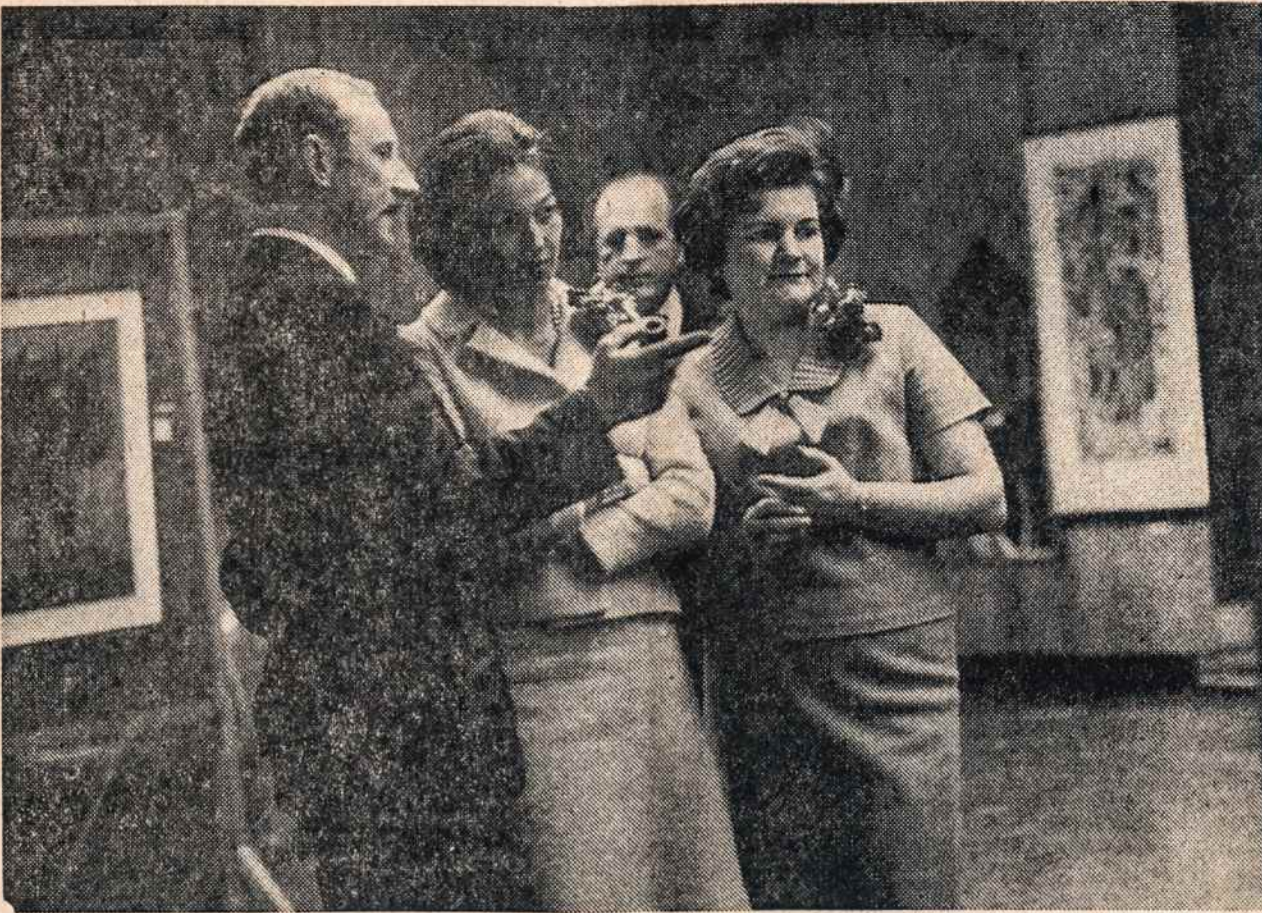
Katalikių Moterų Sąjungos 24 kuopa šaukia susirinkimą Angelių Karalienės parapijos salėje balandžio 17 d. 9 val. (po trenirinkų susirinkimo).

Bronys Raila atvyksta New Yorkan skaityti paskaitos — "Kova už laisvę: kas tai būtų?" Jis kalbės Carnegie Endowment patalpose (345 E. 46th St. Manhattan), balandžio 23, šeštadienį. Vakara rengia Santara-Sviesa. Pradžia 8 val. vak. Kas suinteresuotas, kviečiamas atsilankyti.

PADEKA

Dėkoju Angelių Karalienės parapijos kunigam: kleb. Aleksiuoniui, kun. Piktornai, kun. Janui ir parapijos vargonininkui Liuberskiui už gražias bažnytinės apeigas, laidojant a.a. Viktoriją Vilimavičienę. Dėkoju visiems draugams, giminėms, mano mamytės draugams, bei pažįstamiems, už jos vėlę užprašiusiems šv. mišias; jos karštą puošiusiems gėlėmis ir palydėjusiems į amžiną atilsį. Dėkoju visiems, kurie apsilankė šerminyse, su ja atsiveikino ir mūsų šeimai perdavė užuojautą. Ypatingai didelis aciu: p-niai Onai Kubilienei, Mrs. Mr. Barnett šeimai, Romui Kisieliu ir Jovitai Slederienei už ddelį pasidaravimą šermenų sutvarkyme. Su giliu liūdesiu lieku visiems dėkingas.

Stasys Malinauskas ir šeima

Dail. V. Igno parodoje kovo 24 Maspetho parapijos salėje, iš k. į d. — dail. V. Ignas, Irena Garunkėtienė skautams remti komiteto vicepir., G. Bartkuvienė — komiteto sekretorė. Gilumoje J. Rūtenis. Nuotr. V. Maželis

JAUNIMO METŲ KOMITETAS PRAŠO PARAMOS

Jaunimo metų ketvirtis jau praėjo, dar už ketvirčio — būsimame išvakarėse jaunimo kongreso, kuris yra pirmas lietuvių išeivijos istorijoje. Pats kongresas vyks birželio 30 — liepos 3 dienomis Chicagoje. Kongreso tikslas yra aiškus: "viso laisvojo pasaulio lietuviškas jaunimas suvažiuoja: sutelkti išeivijos jaunimą į vieną vietą pasidrauti, išryškinti jaunimo laimėjimus tautiniame ir politiniame arba tarptautiniame gyvenime, duoti jaunimui tinkamą lietuvišką tautiško supratimą, uždegti jaunimo dvasią didesnei kovai už Lietuvos laisvę ir jos nepriklausomybę atgavimą, parodyti pasauliui, kad pavergtoje Lietuvoje nėra tos laisvės, apie kurią kalbama šiandien visame pasaulyje ir dėl kurios kovojama; norima sujungti viso pasaulio visų kartų lietuvius bendrai vieningai tautiniai veiksmai ir kovai už Lietuvos laisvę".

SPORTAS

SEKMADIENI! BRIDGEPORTA

Pereitą sekmadienį mūsų klubo futbolo rungtynės buvo atšauktos. Ateinantį sekmadienį Lietuvos Atletų Klubo abi seniūnų vienuolikos žaidžia prieš Bridgeportą Connecticute. Rungtynės įvyksta Swedish AC aikštėje, 1351 South Pine Creek Road, Fairfield, Conn. Pirmosios komandos pradeda 2:30, o rezervinės 12:45 val. Šeštadienį žaidžia jaunučiai 3 val. pas Gjoa. Pereitą savaitgalį težaidė mažučiai, kurie pralaimėjo Oceanside 0:3.

Atletas

Aplankykim skulpt. P. Vaškio parodą

Visi mes mėginame savo gyvenamus butus ir namus sutvarkyti ir dekoruoti taip, kad jie būtų gražūs, malonūs ir jaukūs. Tą padaryti galime mūsų menininkų sukurtų vertybių dėka. Lietuviški audiniai, medžio drožiniai, paveiksai, skulptūros ir keramikos kuriniai palaiko mūsų namuose lietuvišką dvasią, kuri stiprina mus, toli išblokštus iš tėvynės.

Mes turėtume didžiuotis mūsų menininkais ir jų sukurtais darbais, nes jie yra mūsų darbščios ir progresuojančios tautos liudininkai ir mūsų kultūros nešėjai.

Kviečiame visus aplankyti Petro Vaškio skulptūros ir dailiosios keramikos parodą, pamatyti ir įvertinti jo gražius skulptūros darbus, įvairias lėkštes ir vazas. Įsigykime jų savo namų papuošimui, vestuvinėm dovanom, dovanokim jaunimui — jaunimo metų proga, amerikiečiam — lietuviško meno propagandai. Ten pat bus priimami ir užsakymai.

Paroda bus atidara šv. Trejybės salėje Newark (Adams St. — New York ave kampas) balandžio 16 d. nuo 4 val. p.p. iki 12 v.v. ir 17 nuo 9 val. ryto iki 3 v. p.p.

L. S.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Šv. Petro parapijos choras balandžio 17 d. 4:30 val. po pietų Liet. Piliiečių Klubo salėje ruošia koncertą, kurio programą išpildys vyrų oktetas iš New Yorko, vad. A. Mrozinsko ir šv. Petro parapijos choras, vad. Jeronimo Kačinsko. Pelnas skiriamas choro kelionei į dainų šventę.

Kun. Juozas Svirkas, kuris vikarauja šv. Petro parapijoje So. Bostone, balandžio 11 d. atšventė 15 m. savo kunigybtės sukaktį. Savo sukaktį atšventė pas savo sunkiai sergančią mamytę, kuri yra gydoma ligonių prieglaudos namuose Lawrence, Mass.

Velykų šventėse bažnyčiai papuošti gėlėmis surinkta 145 dol. Prie parapijos bažnyčios surinkta 108 dol., o prie koplyčios 36 dol.

Lietuvos Vyčių Bostono kuopos susirinkimas bus balandžio 17 d. 2:30 val. po pietų parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės.

Motery-merginų klubas balandžio 17 d. 3 val. popiet parapijos salėje prie E. 7-tos gatvės ruošia margučių balių. Visi kviečiami.

Nukryžiuotojo Jėzaus seselių rėmėjų Bostono skyrius balandžio 23 d. šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia ruošia vadinamą Whist ir Blitz parengimą. Pradžia 7:30 v.v.

Bostono dramos sambūris, rež. Aleksandros Gustaitienės, gegužės 1 d. vaidins "Brandos atestatą" Hartforde, Connecticute. Kviečia liuanistines mokyklas tėvų komitetas.

So. Bostone ant teismo rūmų laiptų jaunuoliai viešai deginą ir kariuomenę šaukimo pakvietimus. Kiti jaunuoliai juos už tai gerokai "apkūlė".

"Mažas miestelis". Balandžio 30 d. 7:30 v.v. Lietuvių Piliiečių draugijos auditorijoje So. Bostone bus suvaidintas amerikoniškas modernaus teatro vaidinimas "Mažas miestelis". Bus vaidinama, berods, be dekoracijų ir baldų. Režisuoja Beatrice Kerbelienė.

Donatas ir Elena Valeišai, Alice Bakery savininkai, Verbu sekmadienį suruošė pusryčius šv. Petro parapijos chorui. Mylėdami lietuviškas dainas ir bažnytinį giedojimą, Valeišai atkreipia lietuvių visuomenės dėmesį, kad šalia dalyvavimo choro rengimuose koncertuose, tokį kultūrinį vienetą privatu pagerbti ir visokeriopaiparami. O choras visuomenės paramos šiemet ypač reikalingas, nes ruošiamasi vykti į dainų šventę Chicagon.

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną. Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Auksas - sidabras - deimantas
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. Newton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APlegat 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 Webster Avenue.
FRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šerminėmis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszya

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin,

Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su
Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

JAUNŪJŲ TALENTŲ VAKARAS

ir skulptoriaus

PETRO VAŠKIO PARODA

NEWARKE

Š.m. balandžio 16 d., šeštadienį, rengiamas meno ir kultūros vakaras, kuris įvyks šv. TREJYBĖS parapijos salėje, Adams St. ir New York Ave. kampas.

Paroda atidaroma 4 v. p.p.

Jaunųjų talentų vakaro pradžia 7 v.v.

Šokiams gros geras orkestras ir veiks bufetas.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

LB NEW JERSEY APYGARDA

JONO RUTENIO

TAPYBOS DARBŲ PARODA

BALANDŽIO 16 D. (šeštadienį) 12 val. - 8 val. vak.

BALANDŽIO 17 D. (sekmadienį) 12 val. - 5 val. p.p.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO SALEJE

1332 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

Oficialus parodos atidarymas balandžio 16 d. (šešt.) 4 val. p. p.

Pelnas skiriamas sportuojančiam jaunimui

Lietuvių
Atletų
Klubas

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS
NEW YORKO KLUBAS

balandžio 17, sekmadienį

5 val. popiet

MASONŲ SALEJE

86-05 96th Street, Woodhaven 21, N.Y.

rengia

ATVELYKIO POPIETĘ

Rašytojas Algirdas Landsbergis kalbės tema — Drama ir teatras šiandien • Dail. A. Peldavičiūtės-Montvydienės paveikslas "Pavasaryje" loterija • Velykų stalas su tradiciniais valgiais, pagamintais pačių klubo narių. • Margučiai. Kokteilis. • Įėjimo auka \$5.00 — Apie savo dalyvavimą malonėkite pranešti ne vėliau balandžio 15 d. tel. HI 1-3894 ar VI 6-8320.

Maloniai kviečia visus atsilankyti ir senų Velykų papročiu keletą valandų pasidrauti su draugais ir pažįstamais, pasivažinti prie bendro stalo.

KLUBO VALDYBA